

T. Blinstrubas
7243 S. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. ŽYDO
BIBLIOTEKA

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXII Kovas - March 26, 1987 Nr.12

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NIKARAGVOS ATEITIS

Turėtų greitai paaiškėti

Vytautas Meškauskas

Ginklų Iranui skandalas padarė nemažą žalą JAV paramai Nikaragvos sukilėliams, vadinamiems 'contras'. Įtarimas, kad jiems buvo pervesta dalis pelno gautų iš Irano pinigų už pristatytus ginklus, sumažino Kongreso norą skirti jiems lėšas iš valstybės išdo. Kongrese net iškilo noras sustabdyti einamą pašalpą, kuriam pritarė Atstovų Rūmų dauguma (230 prieš 196). Pereitą savaitę tuo reikalu dar turėjo pasisakyti senatas. Kadangi jau buvo nutarta šiais biudžetiniais metais duoti šimtą milijonų dolerių, kurių 60 mil. jau sunaudoti, tą dabartinį lėšų užšaldymą prezidentas gali vetuoti, o Kongresas, atrodo, neturės prezidento veto pasipriešinti reikalingų 2/3 visų balsų. Tokiu būdu, atrodo, kad šiems metams pagalba dar užtikrinta, bet daugiau negu abejotina, kad kongresas duotų lėšų kitiems metams. Nebent kas nors pasikeistų.

Reikia atsiminti, kad JAV pirmiausia pradėjo 'contras' tam, kad būtų sustabdyta Nikaragvos pagalba Salvadoro komunistiniams sukilėliams. Vėliaus jiems buvo skirtas kitas uždavinys — priversti Managoso sandanistų vyriausybę persitvarkyti, pripažinti žmonių teises ir pašalinti iš savo krašto sovietų bloko ir Kubos 'patarejus'. Tik kraštutiniu atveju buvo norėta juos panaudoti sandanistų valdžiai visai nuversti. Administracija aiškino, kad to greičiausia nereikės, tuo tarpu opozicija teigė, kad 'contras' rėmimas prives prie antro Vietnamo. Tokia propaganda turėjo krašte pasisekimo. Be to, partizaninis karas visados yra susijęs su dideliais civilių gyventojų nuostoliais ir yra labai žiaurus, o Amerikos televizijos žiūrovai yra labai jautrūs žuvusių moterų ar vaikų vaizdams. Užtat nenuostabu, kad 'contras' pritaria mažiau negu ketvirtadalis amerikiečių. (Pagal paskutinį TIME magazino apklausinėjimą 53% amerikiečių nori pagalbą nutraukti, 26% padidinti).

Opozicija 'contras' įsivaizduoja, kad JAV nutraukus paramą, jie bus išsklai-

dyti — dalį priims JAV, dalis susitarkys su savo vyriausybe, be už tai mandantų vyriausybė, nors liktų marksistine, tačiau duotų daugiau teisių ir atsiskaitytų nuo komunistų bloko karinės pagalbos. Daug kas samprotauja, kad vieningo tarptautinio komunizmo laikai jau negrįžtamai praėjo. Komunistinės valstybės nesutinkančios savo tarpe, turinčios kitų rūpesčių ir kariniu įsitvirtinimu Nikaragvoje, kad iš ten skleistų savo 'tikėjimą' visoje Centro Amerikoje, nėra šiuo metu gyvybiniai suinteresuotos. Žinoma, kariniai sovietai gali būti suinteresuoti turėti papildomą, šalia Kubos, bazę Meksikos įlankoje, tačiau ne tiek, kad rizikuotų karu su JAV.

Vienu žodžiu, dauguma demokratų ir dalis respublikonų mano, kad galima būtų pabandyti susitarti su Nikaragva ir pakeisti savo pašonėje marksistinį režimą, jei jis paliktu ramybę savo kaimynus ir neleistų pas save sovietinių bazių, o jei sandanistai su tuo nesutiktų, prezidentas galėtų pagrasinti JAV kariuomenės invazija.

Taip nuotai kom susidėsčius, 'contras' verčiami įrodyti savo vertę. Kiek jų yra, neaišku, skaičiuojama tarp 12,000 ir 20,000. Jie neturi užėmę nei vieno Nikaragvos miestelio. Nikaragvos karinės jėgos suda-

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvos gen. konsulas Chicagoje V. Kleiza atidaro Kaziuko mugę. Šalia Stovi Seserijos Vyr. Skautininkė S. Gedgaudienė, Brolijos Vyr. Skautininkas K. Matonis ir A. Kleizienė.

J. Tamulaičio nuotr.

Turtinga Kaziuko mugė Chicagoje

Antanas Juodvalkis

Chicagos skautija tradicinę 28-ją Kaziuko mugę suėmė kovo 8 d. Jaunimo centro pastogėje. Skautų tūntai užėmė didžiąją salę ir išdėstė savo darbo vaisius, ne tik parodyti ir pasidžiūoti, bet ir parduoti gausiems lankytojams. Valgyklos veikė apatinėje salėje, o kavinės ir pasisvečiavimas įsikūrė mokyklos ir kituose kambariuose. Visas Jaunimo centras buvo užimtas skautukų ir skautukų, siūlančių savo patarimus, laimėjimus ir įvairias pramogas.

Gausiai lankėsi jaunosios

šeimos su savo besistiebiančiu atžalynu. Vieni patys bėgiojo ir reikėjo saugoti, kad nepasimestų minioje, kiti dar ant rankų nešami, o buvo ir vežimukuose stumiamų, dar triukšmu bei gėrybėmis nesidominčių ir ramiai sau miegančių.

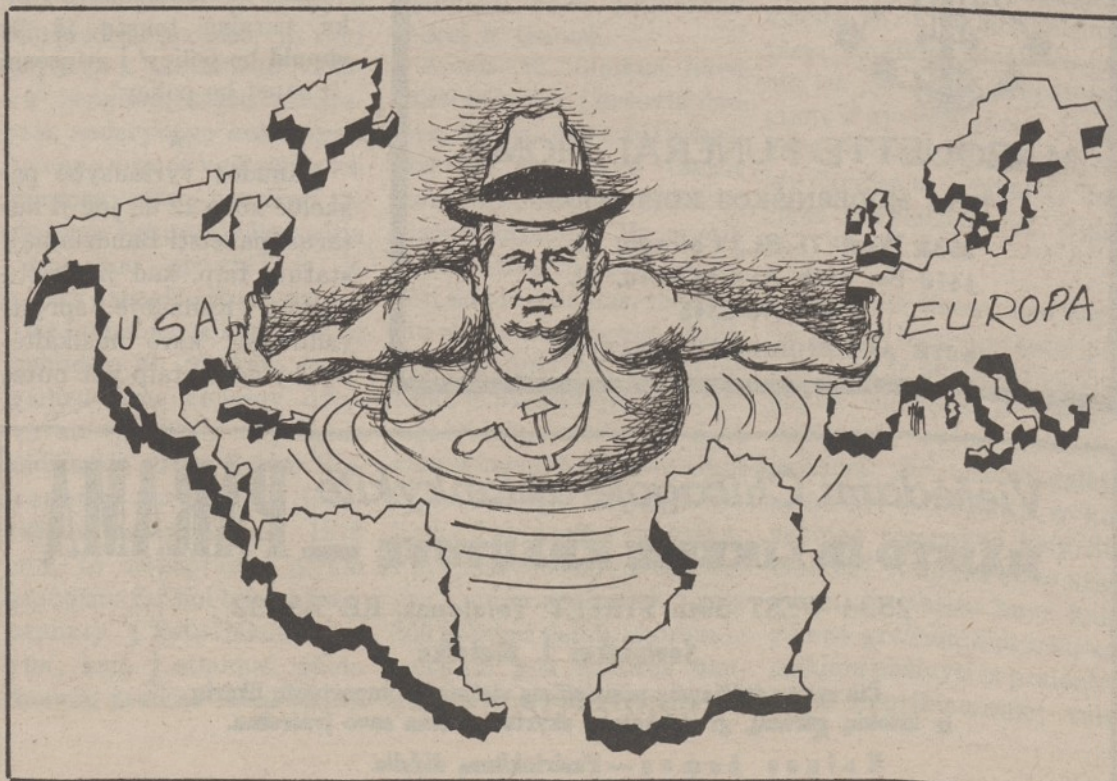
Oficialus mugės atidarymas įvyko 10 val., tuojau po pirmųjų mišių tėvų jėzuitų koplyčioje. Lietuvos gen. konsulas Vaclovas Kleiza, lydimas skautų vadovų, PLB pirmininko, spaudos ir radijo bendradarbių, vadovaujant Akademinių skautų sąjūdžio

Chicagos skyriaus pirm. fil. Leonui Maskaliūnui, atidarė Kaziuko mugę, atrišdamas skautišką mazgą ir pasidžiaugdamas su teltkais meniniais išdirbiniais. Diaugsmo žodį tarė ASS centro valdybos vardu fil. A. Rauchas, L. S. Seserijos Vyr. Skautininkė Stefa Gedgaudienė, atvykusi iš Clevelando ir L. S. Brolijos Vyr. Skautininkas Kazys Matonis iš New Jersey.

Svečiams įėjus į salę, juos pasitiko prie savo paviljonų išsirikiavę skautai, pasveikinę garsiais šūkiomis ir apdovanoję muginukais. Visa svita pasidžiaugė sukauptomis meniškėmis ir praktiškėmis gėrybėmis, kurias lankytojai grobstytė grobstė. Apžiūrėjus kavinės ir mažesnių skautų vienetų išradingai bei viliojančiai įrengtus stendus, kavinės patalpose buvome pavaišinti kava ir gardumynais.

Kaziuko mugę ruošė "Aušros Vartų", "Kernavės" ir "Nerijos" skautų tūntai, "Lituanikos" skautų tūntas, ASS Chicagos skyrius ir Chicagos skautininkių draugovė. Visų skautų vienetų įdėtas darbas akivaizdžiai rodė mugei tinkamą pasiruošimą ir sukaupytą eksponatų gausumą bei įvairumą. Ir ko čia nebuvo! Čia buvo galima gauti lie-

(Nukelta į 4 psl.)

Be žodžių...

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

40 metų Trumano doktrina. Jos kilmė ir užkulisiai. - Kanada pati teis 'karo nusikaltėlius'...

Kovo 12 d. sukako 40 metų Trumano doktrinai, kuri iki šių dienų nustatė kursą JAV užsienio politikai. Ją faktinai iššaukė dvi britų notos, kurios tą pačią 1947 m. vasario 21 d. pranešė Washingtonui, kad britai nebepajėgia padėti Graikijai ir Turkijai. Pirmojoje vyko pilietinis karas tarp atstatytos karališkos vyriausybės ir komunistų. Turkijoje, tiesa, niekas nesisąūdė, bet ji buvo išstatyta nepaprastam sovietų spaudimui. Jie norėjo sau laisvo praplaukimo iš Juodosios į Viduržemio jūrą.

Britai, kurie į II pas. karą įstojo 27 mėnesius prieš JAV, buvo karo labai išvarginti ir suprato, kad neturi jėgų išlaikyti savo milžinišką imperiją krūvoje. Jie tais pačiais metais nutarė duoti nepriklausomybę Indijai, Burmai ir Ceilonui, palikti savo likimui Palestiną, ir prašyti Amerikos pagalbos apginti Viduržemio jūros rytinį rajoną nuo sovietų spaudimo. Jų finansų ministeris Hugh Dalton tai aiškiai pareiškė užs. reik. min. Bevinui.

Tokiu būdu JAV liko vienintelė galybė, kuri turėjo pasipriešinti Sovietijos pretenzijom ir atstatyti Vakarų Europą ekonomiškai.

JAV tie uždaviniai atsirado netikėtai. Sovietų užmačios jų ambasadoriui Maskvoje Harrimanui pradėjo aiškėti tik 1944 m. rugpiučio mėn., kada sovietai neleido padėti Varšuvos sukilėliams prieš vokiečius. Tuo tarpu prezidentas Rooseveltas dar tikėjo, kad Teherano konferencijoje (1943 m. lapkričio mėn.) jis užsitarnavo Stalino sim-

patijų ir galėjo tikėtis iš jo draugiškumo. Tos viltys turėjo pradėti sklaidytis 1944 m. pabaigoje, kai sovietai žygiavo į Vokietiją, visai nesiskaitydami su ankstyvesniais nutarimais apie pokario Rytų Europą. Rooseveltas dėl to nekėlė triukšmo, nes nenorėjo suklūdyti Jungtinių Tautų įsisteigimui ir sužadinti nepasitenkinimą Rytų Europos kilmės amerikiečių tarpe. Po Jaltos konferencijos (1945 m. vasario mėn.) jis pareiškė Kongresui, kad Jaltos nutarimai, nors ir "netobuli, gali būti taikos pagrindai, pagrįstu sveikais ir teisingais Atlanto chartos principais". Stalinas tačiau Rytų Europoje elgėsi taip lyg Jaltos konferencijos niekados nebuvo. 6 savaites po Jaltos konferencijos Rooseveltas pareiškė viename savo svečių: "Averel (Harriman) yra teisus. Mes negalim santykiauti su Stalinu. Jis sulaužė visus Jaltos pažadus. Tai buvo tačiau privatus, bet ne viešas pareiškimas. Rooseveltas mirė balandžio 12 d. palikdamas Trumanui susitvarkyti su jo pataikavimo sovietams politika.

Viena pagrindinių klaidų — samprotauja dabar londoniškis THE ECONOMIST — buvo Rooseveltto su Churchilliu sutarimas Casablanca konferencijoje 1943 m. siekti besąlyginės vokiečių kapituliacijos. Kodėl taip nutarta — iki šiol ne visai aišku. Greičiausiai, kad taip atrodė paprasčiau

ir atpalaidavo nugalėtojus nuo bet kokių išipareigojimų nugalėtom valstybėm. Bet tai reiškė atsisakymą padėti vokiečių sąmokslininkams prieš Hitlerį sudaryti dėl taikos ir palikti Vokietiją kaip Europos pajėgą. 'Besąlyginė kapituliacija', likviduodama Vokietiją, paliko jėgos tuštumą Europoje, kurios JAV neturėjo jokio noro užpildyti, o Prancūzija ir Anglija jau nebeturėjo reikalingo stiprumo net pabandyti. Lygiai taip pat Japonija buvo pašalinta kaip kliūtis sovietų veržimuisi į Pietus Ramiojo Vandenyno baseine. Tai labai tiko sovietams.

JAV galėjo padėti Graikijai ir Turkijai nekeldamos didesnio triukšmo, be specialios doktrinos paskelbimo. To tačiau reikalavo politinė situacija Washingtono. Abejose Kongreso rūmuose daugumą turėjo respublikonai. Jie neturėjo simpatijų sovietams, tačiau nebuvo linkę padėti užsienio valstybėm, taip pat jie nenorėjo padėti Trumanui laimėti sekančius rinkimus. (Tada buvo laukiama, kad jis tikrai pralaimės). Trumanui tačiau pasisiekė į savo pusę patraukti įtakingą respublikonų senatorių Arthūrą Vandenbergą. Kai vadovaujantieji Kongreso nariai vasario 27 d. susirinko į Baltuosius Rūmus išklauti administracijos pasiūlymų padėti Graikijai ir Turkijai, Valstybės sekretoriaus George Marshall'o, kuris ruošėsi į Maskvą eili-

■ Iš kitos pusės

J. Daugėla paskutiniam (1986 m.) VARPO Nr., aptardamas J. Švobos knygą apie seiminę ir prezidentinę Lietuvą, bijo jos vertimo į anglų kalbą. Girdi:

"Visai neseniai JAV prezidentas vienoje savo kalboje pripažino, kad vienas didžiausių jo užsienio politikos laimėjimų esąs tai, jog veik visos lotynų Amerikos valstybės (išskyrus Chile ir Paragvajų) atsikratė bet kokios diktatūros ir šiaudien tvarkosi demokratijos pagrindais. O, be to, tiek JAV, tiek ir kitos valstybės naudoja ekonomines ir, reikalui esant, militarines priemones, kad ir visos Trečiojo pasaulio naujai susikūrusios valstybės įgyvendintų demokratinę santvarką. Ir štai tuo pačiu metu Amerikos bibliotekose liktų depuototas dokumentas (? — vm), ir įtakingi šio krašto politikai būtų painformuoti, kad tūkstančio metų valstybinio gyvenimo patyrimą turinčiai ir aukštos kultūros bei civilizacijos lietuvių tautai 'ši demokratinė santvarka 1922 m. esanti per ankstyva'."

Atrodo, kad tokių eilučių autorius nesupranta, kad nuo 1922 m. ar tiksliau nuo 1926 m., kada įvyko gruodžio 17 d. perversmas, jau praėjo 60 metų. Tada net pačiose JAV-bėse viešpatavo praktinė segregacija, panaši į dabartinę Pietų Afrikoje.

Kiek iš 150 dabartinių Jungtinių Tautų turi demokratinę santvarką? Turbūt ne trečdalis! Ar JAV netoleruoja ir palaiko net dabar karinius režimus Pietų Korėjoje, Turkijoje, Pakistane, o neseniai dar Ispanijoje, Portugalijoje ir Graikijoje? Pagaliau A. Smetona nepasiliko Vokietijoje, bet buvo įsileistas į JAV.

Kaip ilgai išsilaikė seiminė tvarka kitose Rytų Europos valstybėse? Lenkija 1925 m. pasuko į Pilsudskio diktatūrą, Sovietija jau tada nešė Stalino jungą, Vokietija kiek vėliau demokratiniu būdu pasirinko Hitlerį. Latviai ir estai pasekė mūsų pavyzdžiu. Ar po to dar reikia stebėtis, kad pas mus tada niekas seiminės santvarkos ir negynė.

Šiandien visi supranta, kad demokratija reikalinga tam tikrų sąlygų ir atitinkamo gerovės laipsnio. Už tat naujiems demokratiniams režimams senos demokratijos skuba su pagalba. Mes tada, kad gauti paskolą iš švedų, turėjom jiems atiduoti... degtukų monopoliją. (vm)

nei 'sąjungininkų' konferencijai, ramūs paaikškinimai nepadarė reikiamo įspūdžio. Nuotaikas pakeitė jo pasekretoriaus Dean Achesono labai karšta ir iškalbinga kalba, kuriai pritarė Vandenbergas, reikalaujamas, kad politikos pakeitimas būtų 'globaliniai' įreminimas. Taip gimė Trumano doktrina:

"JAV politika turi paremti tautas, kurios priešinasi ginkluotų mažumų bandymams jas pavergti ar spaudimui iš užsienio."

Pats Trumanas savo ranka pataisė tekstą iš 'It should be policy' į stipresnį 'It must be policy'.

★

Kanados vyriausybė paskelbė kovo 12 d., jog ji nutarusi pakeisti Baudžiamąjį statutą taip, kad jis leistų pačioje Kanadoje spręsti vadinamų 'karo nusikaltėlių' bylas. Ji taip pat nuta-

rė nesteigti tam reikalui specialios įstaigos JAV OSI pavyzdžiu, bet susekimui ir tardymui panaudoti jau veikiančias policijos ir teisingumo ministerijos institucijas. Tą padaryti pasiūlė speciali komisija, vadovaujama 'teisėjo Jules P. Deshene, kad nesukiršinti žydų su kitom tautinėm grupės, ypač ukrainiečiais.

Deshenes komisija peržiūrėjo 882 įtariamų asmenų bylas ir nutarė, kad 644 jų turi būti nutrauktos dėl įrodymo stokos. Iš likusių 238 bylų, kurios turėtų būti tęsiamos, tik 20 vertos skubios akcijos.

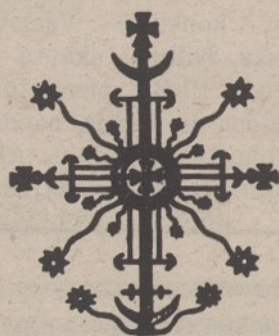
Kanados teisingumo ministeris Ray Hnatyshyn pareiškė, kad nepaisant naujos tvarkos, kai kuriais atsitikimais dar galimas pilietybės atėmimas ir ištėrimas, bet iš principo Kanada nenori eksportuoti savo problemų, bet pati jas išsiaiškinti. Po karo kilęs Kanados interesas karo nusikaltėliams pasibaigė 1948 m., britam slaptaip patarus šį klausimą numarinti.

NIKARAGVOS ATEITIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

ro 100,000 vyrų ir jie turi sovietų helikopterus, svarbų ginklą džiuuglėse ir kalnuose.

Iš Nikaragvos sostinės Managos pranešama — žinias iš tokio šaltinio reikia priimti labai atsargiai — kad 'contrai' šiuo metu stengiasi infiltruoti savo kovotojus į Chontales provinciją, esančią krašto viduryje. Joje gyvena stambesni ūkininkai yra jiems daugiau palankūs negu kitų sričių gyventojai. Galimas daiktas, kad čia tik valdžios propaganda, pateisinanti griežtesnes priežiūros priemones, nors šiaip sandanistai maną, kad jie karą jau yra laimėję.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

SEWING MACHINE OPERATORS

IMMEDIATE OPENING.

201-487-4488

(12-14)

CABINET MAKER — Exp. mica laminating & construction. Associated Store Fixtures, 3150 Bordentown Av., Old Bridge, N. J. 08857

201-727-3200

(12-14)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vis kovojama dar tik 'partizaniškai'...

Kovo 5 d. vyriausias prokuroras **Edwin Meese** pasikalbėti OSI reikalais priėmė delegaciją, kurią sudarė **Antanas B. Mažeika** (Kolicija konstitucinėms teisėms ginti — CCJS), **Rasa Razgaitienė** (Amerikiečiai už teisingus teisminius procesus — ADP), **Algimantas Gečys** (JAV Lietuvių Bendruomenė), **Ojars Kalniņš** (Amerikos Latvių Sąjunga), **Mari-Ann Rikken** (Amerikos Estų Taryba), **dr. Myron Kuropas** (Amerikos Ukrainiečių S-ga) ir delegacijos sekretorė **Danutė Mažeikienė**.

Kartu su p. Meese pokalbyje dalyvavo jo asistentai: **John N. Richardson, Jr.** — Teisingumo departamento štabo viršininkas ir **William F. Weld** — kriminalinio skyriaus viršininkas.

Tai pirmas pasikalbėjimas su aukščiausiais Teisingumo departamento pareigūnais nuo OSI įkūrimo 1979, nes agresyvūs OSI darbuotojai prie tokių pasimatymų neprileido. Jei jiems iš tikro būtų rūpėję tiesa ir teisingumas, patys tokius periodinius pasimatymus būtų organizavę. Tokių pasimatymų, aišku, nepageidavo nė sovietų KGB.

Delegacijos vardu p. Meese buvo įteiktas raštas, kuriame visų šešių grupių vardu pareiškiamas "tvirtas nepritarimas bet ką iš Amerikos deportuoti į Sovietų Sąjungą ar kurį kitą komunistinį kraštą" ir daromas siūlymas "įtariamus karo nusikaltėlius teisti Amerikos teismuose pagal Amerikos kriminalinės teisės sampratą". Iškilusioms problemoms aiškintis vyr. prokuroras raštu buvo prašomas paskirti Teisingumo departamento ryšininką, nepriklausanti OSI agentūrai. Delegacijos nusistatymams paremti raštu buvo įteikta argumentacija tokių bylų sprendimo Amerikoje teisėtumui įrodyti.

Pasikalbėjimui su p. Meese buvo skirta 30 minučių, tačiau prasitęsė iki 50 minučių. Paskui delegacija tolimesniam pokalbiui persikėlė į kriminalinio skyriaus viršininko **Weld** įstai-gą.

Delegacijos pokalbiai su abiem Teisingumo departamento aukštaisiais pareigūnais buvo oficialiai draugiški, parodyta geros valios suprasti pateikiamus argumentus ir faktus ir paieškoti priimtinių sprendimų.

Kriminalinio skyriaus viršininkas **William Weld** nesenai paskirtas toms pareigoms, todėl su visom problemom pilnai nesusipažinęs. Tą patį būtų galima pasakyti ir apie p. Meese. Galima buvo jausti, kad jų informavimas ikl šioiėjo tik iš vienos pusės.

Žodiniame pasikeitime mintimis, delegacija akcentavo sovietų teismų sistemos nepatikimumą, politinės santvarkos nusikalstamumą, tautų pavergimą, žmogaus teisių pažeidimus, Stalino sandėrį su Hitleriu ir jų nusikalstamus darbus. Gi Amerikos teismai po 40

metų įtariamus Hitlerio režimo bendradarbius siunčia teisti Stalino nusikaltimų sėbrams.

Žodžiu ir raštu buvo priminti spaudos teigimai, kad OSI darbuotojai turi privačius kontaktus su rusų ambasados žmonėmis, pataikauja jiems, o nemalonių faktus nuslepia.

Edwin Meese pareiškė pasitikėj OSI nešališkumu. Pripažino, kad nors "karą laimėjome kartu su sovietais", bet jų teisingumu pasitikėti negalima. Aplamai esą sunku po 40 metų tas bylas vesti, nes įrodymai pasenę, liudininkai išmirę ar fiziškai nepajėgūs. Ieškomas kitas kraštas, kuris sutiktų priimti **Karl Liną**.

Delegacija nusiskundė, kad OSI teisdariai artimai veikia su kai kuriomis žydų organizacijomis. Prieš etnines grupes naudoja buginimo taktiką, kad atbaidytų galimus liudininkus, sustabdytų galimus protestus ir savo naudai manipuluotų viešąją opinią. Dėl OSI nesąžiningumo, vienašališkumo ir slapto bendravimo su sovietų KGB, priešiška tarp žydų ir kitų tautinių bendruomenių glėja. O tai apgailėtinas faktas.

Meese pažadėjo paskirti ryšininką kontaktui palaikyti ir nepriklausomus žmones iškeltiems faktams ir nusiskundimams ištirti.

Prieš pasimatymą su **Meese**, delegacija buvo susitikusi su spaudos atstovais. Apie šį susitikimą pranešinėjo didžiosios žinių agentūros, rašė didžioji spauda.

OSI savivaliavimams sustabdyti ir pataisyti tai, kas jau sužalota, etninės bendruomenės turi sutelkti moralinius ir finansinius resursus. Už istorinę tiesą, teisingumą, baltų-ukrainiečių tautų garbę kovojame dar tik partizaniškai. Vadinamieji "intelektualų" balsai tą kovą pajuokia, ir kalba apie "mokslinį" prie tos

ARGI TAI PILNAS LIETUVIŲ ATSTOVAVIMAS?

Paryžiuje leidžiamame įtakingame lenkų išeivijos žurnale "Kontakt" buvo paskelbtas keturių Lenkijos pagrindinio organizacijų atsišaukimas lietuvių, lenkų, ukrainiečių ir gudų bendradarbiavimo kovoje už laisvę ir būsimųjų laisvų valstybių atstatymo klausimu. Tai gan santūrus atsišaukimas, skambantis patenkinaimai objektyviai, nors taip pat nestingantis savotiškai utopišku pareiškimu. Nema-nau, kad kam nors būtų aiški "turių Europos idealų" sąvoka. Kas yra tie "taurūs idealai"? Kas juos suformulavo? Ar šio šimtmečio nepaprasto žiaurumo ir neteisingumo politika? Ar pereitų šimtmečių karalysčių svajos? Žuvusių monarchijų tradicija? Sulaužytų sutarčių dvasia? Tačiau, nesigilinant į semantiką, panagrinėkime to atsišaukimo tekstą giliau.

Esmėje susiduriame su pasiūlymu užimti bendrą poziciją dėl Lenkijos-Ukrainos, Lenkijos-Gudijos ir Lenkijos-Lietuvos sienų, tekstą formuluojant labai atsargiai, manipuliuojant neaiškiomis bendrybėmis, kaip "smerkiame ir pripažįstame niekiniais visokius p a d alijimus, užgrobimus,

problemos priėjimą, bet beveik per dešimtmetį nieko visuomenei nėra pasiūlę. Iš veiksmų pasipriešinime dalyvauja tik Lietuvių Bendruomenė. Estas **Karl Linas** gali būti deportuotas. Sprendimo valanda greitai artėja. Organizacijų vadovybės turi skubiai kvies-ti nepaprastus posėdžius sprendimams daryti. Žmogiškoji garbė reikalauja priešintis istorinės reikšmės melui.

(am)

aneksijas, okupacijas, pasiskirstymą įtakos sferomis bei kitus prievartos veiksmus mūsų žemėje", nors tų "žemių" aptarimas yra paliktas atviru. Čia stinga paaiškinimo, kaip toli į praeitį žvelgtina atgal: ar iki Liublino Unijos, ar iki Suvalkų sutarties. Atsišaukime taip pat kalbama apie įvairių mažumų teisių apsaugojimą pagal valstybės veikiančius įstatymus, bet neaišku, kurioje valstybėje, kuri tautinė grupė bus "mažuma".

Tai platus pasiūlymas, į kurį atsiliepti reikia rimtai, solidariai ir taktiškai, apjungiant visus laisvojo pasaulio lietuvius, priklausančius bet kuriai organizacijai, politinei partijai ar veiksmui. Kitaip sakant, į tą pasiūlymą turime reaguoti visos mūsų tautos vardu, kaip tą daro lenkai. Pabrėžtina, kad lenkų pagrindinio atsišaukimo pasirašė keturios organizacijos, iš kurių pavadinimų galima spręsti, kad tai skirtingų politinių grupių grynai demokratiškais pagrindais sudaryta koalicija: "Laisvė — Teisingumas — Nepriklausomybė" ir politinė grupė "Valia". Tai rodo ne tik paties pagrindinio politinį subrendimą, bet ir tos grupės teisę atstovauti tautos balsui.

Ne taip yra pas mus. Noras pirmą kartą atstovauti ir dominuoti nustelbia pačius pagrindinius veiklos principus, kai 1986 metų lapkričio 24 dienos PLB savo posėdyje nutarė į tą atsišaukimą atsiliepti ir jį viešai paskelbti (žiūr. "Pasaulio Lietuvis"). Atsiliepimo tekstui principinių priekaištų padaryti netenka, ir jis baigiamas sveikinimu visoms KETURIOMS pagrindinio organizacijoms, joms pareiškiant pagarbą ir solidarumą. Ir čia iškyla pats esminis klausimas: kodėl PLB savo uždaramame posėdyje pasijuto įgaliota ir įpareigota į tokį politinės reikšmės atsišaukimą viena reaguoti? Visų pirma PLB apima visame pasaulyje pasisklaidžiusius lietuvius, kai kurias nuo posėdžio vietovės labai tolimas jų santalkas, jei vien tik prisimintume Australijos ir Europos lietuvius. Ne visi lietuviai dėl vienos ar kitos priežasties yra PLB (ar LB) nariai, o vistiek ir jie yra mūsų gyva tautos dalis. Atsiliepimas baigiamas, pavartojant skambų žodį "solidarumas", tačiau jį sunku suprasti, nes toks atskiras atsiliepimas, nerodo jokio LIETUVIŠKO SOLIDARUMO. Turime didžiųjų demo-

(Nukelta į 4 psl.)

Delegacijai lankantis JAV teisingumo ministerijoje, kur buvo priimti **Edwin Meese**. Iš dešinės: **A. Mažeika**, **A. Gečys**, **O. Kalniņš**, **M. Rikken**, **R. Razgaitienė** ir **dr. M. Kuropas**.

D. Mažeikienės nuotr.

Kaziuko mugės jaunosios "šeimininkės" pasiruošusios su dovanom sutikti svečius...

J. Tamulaičio nuotr.

Kaziuko mugė...

(Atkelta iš psl.)

tuviškų knygų bei kitų leidinių. Taip pat buvo siuvinėti, austi bei drožti-piaustyti tautiniais motyvais meniniai rankdarbiai. Visiems šiems eksponatams reikėjo paaugoti daug šimtų darbo valandų, kaip vienas iš vadovų išsireiškė. Suprantama, tai daugiausiai tėvų ir ypač senelių nuopelnas, nes jie turi daugiau laiko ir meilės tautiniam menui.

Skautų-čių ruošiamos Kaziuko mugės visuomenės gausiai lankomos, o pateiktos gėrybės noriai perkamos. Mugės pajamas skautai naudoja savo veiklą ir stovyklas finansuoti.

Argi tai pilnas atstovavimas?

(Atkelta iš 3 psl.)

kratijų pripažintą diplomatinę tarnybą, su kuria nepasitarus, tokie vieši pareiškimai nėra nei taktiški, nei įpareigojantys. Turime politinėje srityje specifiniai įsteigtus ALTą ir VLIKą, kuriuose taip pat telkiasi dalis lietuvių. Toks neapgalvotas paskubų darbas nėra naudingas, išsireiškiant švelniai. Tokį viešą lenkų pogrindžiui atsakymą turėtų suformuluoti ir kartu pasirašyti VISI TRYS MŪSŲ VEIKSNIAI, nes tai būtų labiau panašu į laisvojo pasaulio visų lietuvių ar bent jų daugumos balsą.

Politika... politika... politika. Kaip tas žodis imponuoja. Po jos seks "kultūra", o tik žymiai toliau "demokratiškumas", "solidarumas" ir "principingumas". Jei tai reikia laikyti būsimų pasitarimų su mūsų kada nors išsilaisvinusiais kaimynais pradžia, tai darosi graudu...

Aurelija Balašaitienė

Ta pačia proga norėčiau priminti, girdėtą per Mar-gučio radiją, pasikalbėjimą su Vydūno jaunimo fondo pirm. V. Mikūnu. Šis fondas be didelių reklamų, yra sukaupęs arti 100,000 dol. ne aukomis (visad priimamos ir aukos), bet Kalėdų švenčių sveikinimo kortelėmis. Per 35 metus gautas pelnas bei pridėtos mažos aukos ir sudaro šio fondo kapitalą. Mokslus baigusieji, paskolas grąžina ir iki šiol neturėjo vargo su atsi-skaitymu. Kelių žmonių ryžtas ir įdėtas neatlaidus darbas, atnešė gražius rezultatus.

VAKARONĖ APIE PALAIMINTĄJĮ ARKIVYSKUPĄ JURGĮ MATULAITĮ

Draugo renginių komite-to, vadovaujamo Marijos Remienės pastangomis, š.

m. kovo 6 d. Jaunimo cen-tro apat. salėje, Chicagoje, įvyko supažindinimas su arkivyskupu Jurgiu Matulai-čiu, kurio palaimintuoju paskelbimo laukiame birželio 28 d. Romoje, per Lie-tuvos krikšto atnaujinimo 600 metų sukakties iškil-mes.

Tėvų marijonų provinci-jolas kun. Viktoras Rimšelis, nors varžomas laiko, su-pažindino su būsimuoju pa-laimintuoju arkivyskupu Jurgiu Matulaičiu. Prele-gentas kalbėjo apie J. Ma-tulaičio gyvenimą, mokslą ir darbus. Iškėlė ir nežino-mų faktų, susijusių su jo veikla.

Putnamietės seselės Ona Mikailaitė ir Dolores paro-dė skaidrių montažą. Sese-lės Onos Mikailaitės sukur-tas poetinis montažas, pa-įvairintas skaidrėmis, pali-ko gerą įspūdį.

Paklausimų beveik nebu-vo, bet visiems kluvo pri-kergetoji lenkiškoji pavar-

Skautininkė Marytė Utz su skautėmis Kaziuko mugėje.

J. Tamulaičio nuotr.

Spaudoje pasidairius

SIEKIA UŽDARYTI PASIUNTINYBĘ...

Tėviškės žiburiai kovo 17 d. spausdina savo kores-

dės forma. Lenkai pasisavi-nę daugelį praeityje sulenkėjusių lietuvių, nori ir mū-sų vienintelį tikrą lietuvių šventąjį pasigrobtį. Mums lietuviams lenkų prelatai primetė jogailinį krikštą, o dabar nori pasiglemžti ir šventąjį. Būkime kietesni ir be reikalo neatsižadėkime savųjų iškilių asmenų.

Vakaronei vadovavo Ma-rija Remienė.

NEW YORK

KAZIUKO MUGĖ

New Yorko skautų ir skaučių tuntas ir vyresnių skaučių židinys Vilija kovo 8 d. Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y. surengė tradicinę Kaziuko mugę, talkinant ir skautams rem-ti tėvų komitetui, kuris ne-pailstamai skautų darbus remia.

New Yorko skautų ir skaučių tuntininkė yra Vi-da Jankauskienė, jos pava-duotoja s. Aldona Katinie-nė. Paukštyčių ir skaučių globėja yra Giedrė Stankū-nienė.

Ši skautų ir skaučių šven-tė buvo pradėta mišiomis, kurias koncelebravo Tėv. Antanas Prakapas, OFM. Po iškilmingų mišių tunti-ninkė Vida Jankauskienė supažindino publiką su gar-bingais svečiais, Lietuvos generaliniu konsulu Anice-tu Simučiu, skautams visą gyvenimą daug dirbusiu P. Jurgėla, pasidžiaugė taip gausiai atsilankiusia publi-ka ir pakvietė konsulo žmo-ną Janiną Simutieneį tarti žodį ir atidaryti mugę, ko visi dalyviai nekantriai laukė.

J. Simutienei šią pareigą atlikus, prasidėjo judrus vyresnių ir jaunesnių bei visai jaunų skautukų judė-jimas ir tėvų ir visos vi-suomenės apžiūrėjimas skautų paruoštas baidyklų namas, lėlių teatras ir gau-sybė įvairių įvairiausių skautų ir skaučių padarytų rankdarbių, kurių daugybė buvo galima ir svečiams įsi-gyti.

Gerimantas Penikas pa-rodė savo pagamintų filmų iš skautų veiklos.

Po ilgo vaikščiojimo, su senai matytais draugais bei pažįstamais, dalinantys su-sitikimo įspūdžiais, buvo ir tikro lietuviško maisto už-kandžių pasiūpinimui. Buvo graži saulėta diena, o jaunieji skautukai turėjo progos net kieme bėgioti.

(eč)

pondento iš Romos prane-simą, kuriame rašoma:

Komunistų laikraštis "L'Uni-ta" 1987 m. sausio 26 d. iš-spausdino ilgą straipsnį "Gorbačiovas ir tikintieji", kuriame jo bendradarbis A. Santini aprašo savo kelionę į Sov. Sąjungą ir į Lietuvą. Sakosi kalbėjęs su daugeliu dvasiškių ir tikinčiųjų, su-sidaręs įspūdį, kad dabar Sov. Sąjungoje laukiama didesnės religijos laisvės. Tikinčiųjų Bendrija esą jaučiasi inte-gralia visuomenės dalimi.

Korespondento nuomone, Lietuvos katalikybė, per ilgus dešimtmečius buvusi židiniu antisovietinio nacionalizmo su religiniu atspalviu, dabar jaučiasi sovietinio krašto dalimi. Lietuvoje iš 3,400,000 gyventojų 80% esą lietuviai, rusų tesą 7%, lenkų 11.13%.

Pokalbyje su italų kores-pondentu arkiv. L. Povilonis pareiškęs, esą vyskupai įpa-reigoti respektuoti tautines mažumas. Lietuvoje esą 630 šventovių, 680 kunigų, vien Vilniuje veikia 64 šventovės.

(Čia korespondentas gerokai klysta. Visiems žinomas fak-tas, kad Vilniuje veikia tik-tai 11 katalikų šventovių, 8 ortodoksų, 1 sinagoga. Kores-pondentas nemini, kad apie 150 šventovių Lietuvoje ne-turi kunigų).

Tame pačiame pokalbyje arkiv. L. Povilonis pareiškęs, kad Lietuvos pasiuntinybė prie Šv. Sosto esąs nemalonus faktas, kad Stasys Lozo-raitis atstovaujantis nesamai Lietuvos vyriausybei ir vals-tybei. Pokalbyje dalyvavę vyskupai pagalbininkai Prei-šas ir Michelevičius esą tai minčiai pritarę. O Vilniaus arkivyskupijos valdytojas kun. A. Gutauskas, lenkiškos kil-mės, pareiškęs: esą tiesiog juokinga ("soltanto ridiculo"), kad Šv. Sostas per daugiau kaip 40 metų negalėjo sutvar-kyti Vilniaus arkivyskupijos pagal dabartines valstybines sienas tarp Lietuvos ir Len-kijos, kai tuo tarpu Paulius VI tai padarė netrukus po karo su Vokietija ir Lenkija. Tuo klausimu arkiv. L. Povilonis ir kun. A. Gutauskas esą ne kartą kalbėję su Šv. Tėvu Jo-nu-Pauliumi II, bet atsaky-mas buvęs: "Viskas bus sutvar-kyta tinkamu laiku".

Ar šie pareiškimai yra tiks-liai perduoti skaitytojams, tenka abejoti. Netiksli buvo žinia apie Vilniaus šventoves, ji gali būti netiksli ir minėto pokalbio atpasakojime. Viena yra tikra: sovietai siekia pa-naikinti nepriklausomos Lie-tuvos pasiuntinybę Vatikane, kuri Maskvai yra nemaloni rakštis. Visose derybose dėl Lietuvos sovietai reikalauja minėtos pasiuntinybės užda-rymo.

MOTORCYCLE MECHANIC

Southern Maine motorcycle dealership needs Harley Davidson mechanic and Suzuki mechanic. Must be a team player. Salary commensurate with experience. Send resume or call 207-781-4763, ask for CHARLIE, DUANE or TIM.

STREET CYCLES, INC.
405 U.S. Route 1
Falmouth, ME 04105

(12-14)

MACHINE SHOP GRINDER - Imme-diate opening w/established tooling manufacturer, in Piscataway, exo. w/ cylindrical grinder. Able to work with close tolerance, we offer excl. benef, call Mr. Wichtendahl, between 8a.m. & 3p.m. 31201-572-6700

(12-14)

MARINE

We are looking for a few good people:

- Assistant Parts Manager
- Marine mechanic
- Equipment installer

Year round employment. Experi-ence preferred but will train abili-tious individuals with a desire to grow with a leading marine dealer. Good benefits. Call now 718-984-7702 8am-2pm.

(12-14)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Komp. Stasio Šimkaus 100-sis gimtadienis

Stasys Santvaras

Komp. St. Šimkaus šimtas gimtadienis jau praeityje. Jis gimė 1887 m. vasario 4 d. Motiškių km., Seredžiaus vl. Kauno apskrityje.

Seredžius - tai pusiaukelė tarp Kauno ir Jurbarko, tai vietovė, kur skaidriavandė Dubysa prie Palocėlio (neaukšto piliakalnio) išilieja į Nemuną. Seredžiaus apylinkės - seni, soduose ir gėlėse paskendę kaimai, ariami laukai, pievos ir lankos, į giloką daubą įsmukusi Pieštė su garsiu Palemono kalnu, kapai, kapeliai, milžin-kapiai - garsėjo ne tik gamtiniu grožiu, bet ir gilia Lietuvos praeitimi, kurios archeologų kastuvai ir kapliai dar beveik nepalietė (šiek tiek kasinėjimų darė tik velionis dr. Jonas Puzinas). Tai tokiose gamtinio grožio ir istorinio rūstumo kupinose apylinkėse gimė komp. St. Šimkus, lietuvių tautinės kultūros istorijoje skaidriai švytinti asmenybė.

Poetas Faustas Kirša, gerai komp. St. Šimkų pažinęs, ilgus metus su juo bendravęs, apie velionį kompozitorių mum paliko tokią savo nuomonę: 'Šimkus turėjo visas genialiaus žmogaus žymes: besąlyginį pasiaukojimą menui ir tautai su giliausiais idėjų išvėgimais. Jis buvo muzikas filosofas. Jis kūrė tautos dvasią iš savęs. Tokių muzikų yra maža ... Šimkus turėjo ir Tumo bruožų: kovoti dėl visko, kas teisinga. Jis mėgo vadintis menininku, atstovauti menui ir menu grįsti viską. Meno vardu jis daug ką driso pasmerkti, nuteisti ar pagarbinti.'

Muzikologė Danutė Palionytė, rūpestingai, dalykiškai paruošusi St. Šimkaus monografiją ('Vagos' išleista 1967 m.), kurioje telpa jos pačios platoka studija 'Stasys Šimkus ir jo kūryba', paties kompozitoriaus straipsniai, dokumentai, laiškai, amžininkų atsiminimai (pastaruosiuose, deja, nestingai savimeilinių aiškinimų ir prasielenkimų su tiesa), dabar taip kalba: 'Idėmiau peržvelgus St. Šimkaus epistolinį palikimą matyti, kad jo aktyvios kūrybinės bei visuomeninės veiklos faktoriai buvo tėvynės meilės ižiebtos lietuvių nacionalinės kultūros ugdymo idėja ir fanatiškas pasiaukojimas menui, muzikai'. Muzika - dausų karalienė, saulė, ji - žmogaus ir tautos siela, kultūringa visos žmonijos ateitis'. 'Tokį požiūrį į savo profesiją

lėmė ne vien tik kompozitoriaus emocionalumas, į kraštutinumus linkęs būdas, bet ir romantiška pasaulėjauta. Jai susiformuoti nemažą įtaką turėjo kai kurios XIX amžiaus vokiečių idealistinės filosofijos kryptys' (Kultūros barai Nr. 2, 1987 m.).

Buvo tarta, kad komp. St. Šimkus yra liet. kultūros švytinti asmenybė, atseit, tai vyras, kurio darbai savu laiku buvo prasiveržę į priekį pro kitų veikėjų darbus, kurio dvasinės šviesos spinduliai pasiekė ir mūsų dienas. Iš tikro sunku pasakyti, kurie lietuvių tautos reikalai, rūpesčiai ir siekimai St. Šimkaus nedomino ir nejaudino. Savo prigimtimi jis buvo ugniakalnis, retų energijos išteklių asmuo, aprėpęs plačius barus kultūrinių ir visuomeninių darbų. Su atsidėjimu jis sekė ir tarp tautinio gyvenimo įtampas, vadinas, domėjosi ir politika. Būdingi jo veiklos bruožai - sparta, greiti ir judrūs tempai. Ne vieną kartą man rodėsi, kad St. Šimkus pats vienas nori pastumti bent šimtą metų į ateitį visą mūsų kultūrinių užmojų kalną, tarsi nujausdamas, kad vėl atkyla naktis ir kūrybinių darbų nelaisvė. Kai nesisekdavo, kai vis atsirasdavo žmonių, kurie nepajėgdavo jo suprasti ir net bandydavo jo polėkius apkarpyti - audrodavo, puldavo į nusiuvilimą, bet netrukus ir vėl pakildavo į kovą. Nūdien, kai minime jo šimtąjį gimtadienį, nors prabėgom žvilgtelkim į kompozitoriaus darbus, į jo paskubom nueitą gyvenimo kelią.

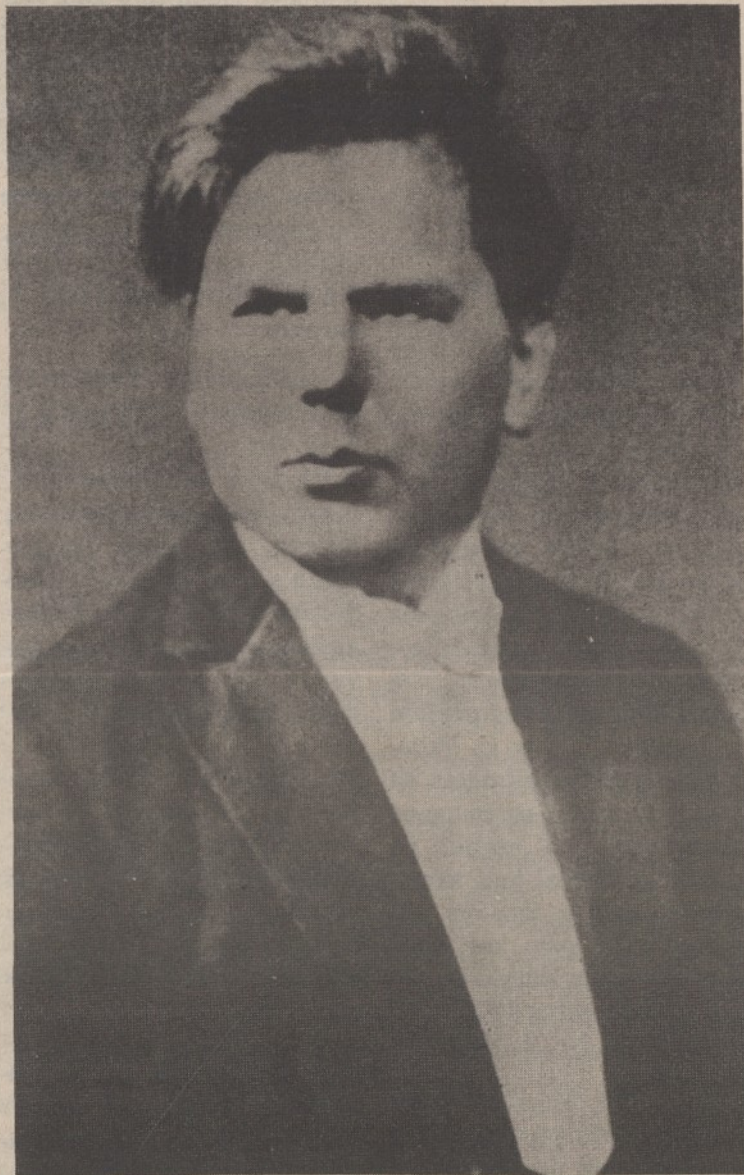
Tik baigęs J. Naujalo vargonininkų kursus ir pradėjęs vargonuoti, St. Šimkus, dar nesulaukęs brandos metų, nesitenkino tik bažnytinių giedojimų ruošia - jis tuoj įsijungė į 'Lietuviškų vakarų' rengimą, kurių programą sudarydavo kokio nors trumpo scenos veikalėlio vaidinimas (aišku, populiari tada buvo Keturakio komedija 'Amerika pirtyje') ir jo paties paruošto choro dainos. Dar būdamas vaikas, pats to pobūdžio St. Šimkaus suorganizuotame renginy dalyvavau (jis buvo surengtas didžiulėje grafų Burbų Belvederio daržinėje, Seredžiaus pašonėje, gal 1910 m.), to nepaprasto įvykio išpūdžius iki šiol tebenešioju atminty. Į 'lietuviškus vakarus', kaip į atlaidus, plūdo žmonių minios. Taip dėjosi

ir gražiajame Belvedery, visi žiūrovai į daržinę netilpo, daugelis vaidinimo ir koncerto klausė pro daržinės sienų plyšius ...

Studijuodamas muziką Varšuvoje ir Petrapily, St. Šimkus nekantriai laukdavo vasaros atostogų, kad vėl galėtų grįžti į Lietuvą, kad savo tautiečiam galėtų surengti dar vieną kitą 'lietuvišką vakarą'. Pirmojo pasikaro metu gyvendams Amerikoje, apie tai jis pats taip lyriškai kalbėjo: 'Nuo vasario mėnesio jau kaskart dažniau atlankydavo mane ilgesys, atsimindavau gimtinės vaizdus. Vaizduotėj juos sukeli ir Varšuvoje ar Petrapily, būdavo, belaukdamas gegužės, besvajodamas, kai kada pasijunti lyg ant Seredžiaus piliakalnio'.

Ne vieną kartą ir ne vieno asmens jau buvo tarta, kad 'lietuviški vakarai' lietuvių tautos atgimimui turėjo didelę ir sunkiai nepasveriamą reikšmę. Galima drąsiai teigti - St. Šimkus 'lietuviškus vakarus' rengė visoj Lietuvoje. Tik, kiek mano žinojimas aprėpia, niekas iki šiol dar nepaskelbė tų vakarų kiekio ir nesurašė vietovių, kur palikti komp. St. Šimkaus kultūrinės veiklos pėdsakai. Žinom tik vieną kitą atskirą vietovę - Skirsnemunė, Jurbarkas, Seredžius, Veliuona, Siauliai, Tytuvėnai, Biržai, Valkininkai, Kaunas, Vilnius, o vėliau Amerika - Cikaga, Philadelphia, New Yorkas ir kt. Prie viso to reikia prijungti tik štai ką: 'lietuviškų vakarų' meninis lygmuo, pradžioje buvęs gana primityvus ir kaimiškas, tuo primityvumu ir kaimiškumu jaudinęs ir virkdes minias, ilgainiui pasiekė pasigėrėtinų aukštumų, iš jų išsivystė mūsų profesiniai chorai ir teatrai.

Komp. St. Šimkus buvo giliai įsijautęs į lietuvių liaudies dainas, buvo įsitikinęs, kad tik per savo tautos meno kūrybą galima išeiti į platuį pasaulį. Jis ne tik ragino kitus rinkti ir užrašinėti liaudies dainas, tą lietuvių muzikinės kūrybos šaltinį ir pagrindą, bet ir pats įsijungė į užrašinėją. Muzikologai teigia, kad Šimkus pats vienas surinko daugiau negu 2,000 liaudies dainų ir jas įteikė Tautosakos archyvu. Pats jisai choram ir solistam yra suharmonizavęs apie 250 liaudies dainų, choram ir solistam yra sukūręs daugiau negu 50 originalinių da-

Stasys Šimkus

nu (prisiminkim, kad daugumas St. Šimkaus muzikinių kūrinių iki šiol ir klausytojų, ir atlikėjų yra labai mėgiami).

Tačiau liaudies dainas rinkti ir jas užrašyti anuomet nebuvo taip lengva (nūdien magnetofonai jas pakankamai gerai užrašo), kaip galėtų kam nors atrodyti. Atsimenu, pats St. Šimkus ne kartą sakė, kad yra tokių originalių ir savaimingų liaudies melodijų, kurių ritmus ir tonacijas net ir labai gera klausia gana sunkiai pagauna. D. Palionytė apie šio pobūdžio darbus taip sako: 'Ginčytini atskirai St. Šimkaus dainų derminiai - harmoniniai momentai tarsi susilydo su subtiliomis, gerai parinktomis kitomis muzikinės kalbos priemonėmis. Nepaprastas chorinės faktūros išraiškingumas ir patogumas, balsų reljefingumas visoms St. Šimkaus balsuotėms suteikia nepakartojamą, tik jam būdingą spalvingumą ir gyvybingumą. Daugelis jo subalsuotų dainų yra lyg liaudies daugiabalsės muzikos pavyzdžiai' (St. Šimkus, 62 psl.).

Daugelis žinom, kad carinė Rusija lietuvių tautai paliko gilių ir skaudžių randų, paliko nualintą ir beveik mirštantį tautos kultūrinį veikimą. Ar viso to galėjo nematyti tokia jautri ir kūrybinga asmenybė kaip St. Šimkus? Kaip jau buvo užsiminta, jo tikslas buvo kaip galima greičiau kultūrinį atsilikimą pasivyti ir pralenkėti. Deja, nepriklausomoj vals-

tybėj ne visi komp. St. Šimkaus skubėjimą suprato, ne visi jį rėmė, o buvo ir tokių, kurie į jo darbo ratus pagalius kaišiojo.

Nepaisant viso to, 1923 m. rudenį St. Šimkus Klaipėdoje suorganizavo Muzikos mokyklą. Toje mokykloje jos kūrėjas ir direktorius išgyveno du itin 'smagius' nuotykius. 1926 m., kai kurių lektorių pakurstyti, prieš savo Mokytoją sukilo studentai (sukilimo priežastis - direktorius verčias studentus per daug sunkiai dirbti). St. Šimkus, pasiėmęs šeimą, išplaukė į Ameriką! Antras, jau tikrai malonus nuotykis - 1927 m. pavasarį, kai jis iš Amerikos grįžo į Klaipėdą, 95% sukilėlių su gėlių puokštem atėjo į uostą St. Šimkaus pasitikti ...

Klaipėdos Muzikos mokykla 1930 m. išleido pirmą ir paskutinę muzikų laidą. Netrukus klaipėdiečiai sudarė Valst. Operos teatro orkestro nugarkaulį, didesniuose Lietuvos centruose išikūrė išmoksinti ir talentingi chorų organizatoriai bei vadovai, kurių vienas kitas ir iki šiol dar tebedirba (St. Šimkaus mokinyss buvo ir nėseniai Clevelande miręs ilgametis Ciurlionio ansamblio vadovas muz. Alf. Mikulskis). Tai štai kokia galinga buvo komp. St. Šimkaus darbų sparta! - tik jos dėka mūsų muzikinė kultūra iš karto šoktelėjo į aukštį.

Komp. St. Šimkus sugebėjo ir plunksną valdyti - kultūros ir muzikinės kūrybos

(Nukelta į 6 psl.)

Komp. Stasio Šimkaus 100-sis gimtadienis...

(Atkelta iš 5 psl.)

klausimais jis parašė ir mum paliko keliasdešimt straipsnių. Būdinga čia yra štai kas - St. Šimkus buvo atviras ir drąsus tiesos žodžio sakytojas, o savo raštuose jis yra apdairus, jautrus, lyriškas, atsargus net polemikose. St. Šimkaus raštai, įdomi ir vertinga jo kultūrinio palikimo dalis, padeda ne tik jį patį pažinti, bet atskleidžia ir ne vieną anų dienų mūsų kultūrinio gyvenimo problemą. Štai kaip St. Šimkus kalba apie muziką: 'Jeigu gamtos gyvybės šaltinis yra saulės šiluma ir šviesa, tai muzika gyva tik žmogaus širdimi: žmogaus kuriančio, žmogaus dainuojančio (grojančio), žmogaus klausančio'. 'Šią mintį kompozitorius papildė ir praplečia', - sako D. Palionytė, 'lygindamas natas su raidėmis, stilių - su žmogaus charakteriu, jo esybe; jis dažnai pabrėžia, kad skambas pasaulis ir žmogus yra vienas ir tas pats, kad kiekvienas mažas daiktelis yra didžiosios visatos dalis' (Kultūros barai Nr. 2, 1987 m.).

Komp. St. Šimkus yra sukūręs ir savo tautai palikęs įvairių žanrų muzikos kūrinių. Platesnį tų darbų sąrašą galima rasti Liet. enciklopedijos XXIX tome - jį sudarė komp. J. Žilevičius. Gilesnė ir išvalgesnė tų darbų analizę duoda minėtoji St. Šimkaus monografija. Čia paminėsime tik vieną kitą būdingesnę kompozitoriaus veiklą: Simfoninė poema 'Nemunas', fortepioninės muzikos kūrinys 'Lietuvos siluetai', kantata 'Atsisveikinimas su tėvyne' (A. Baranausko žodžiais), 'Gyvuok, tėvyne' (K. Inčiūra ž.), baladė 'Nugrimzdęs dvaras' (J. Zilias ž.), populiariosios St. Šimkaus dainos: antrasis mūsų himnas 'Lietuviai esame mes gimę' (Sauerveino ž.), 'Kur bakūžė samanota' (Pr. Vaičiūčio vertimas iš lenkų kalbos), 'Ei, Lietuvos kareivėliai', 'Rudenėlis', duetas 'Plaukia sau laivelis' (pastarųjų trijų dainų tekstus parašė pats St. Šimkus), chorinės dainos 'Oželis', 'Vėjo dukra', 'Ežerėlis', 'Geležinio vilko maršas' (K. Binkio ž.) ir kt.

St. Šimkus buvo nepaprastai jautrus savo kūrinių interpretacijom, dėl tų interpretacijų turėjo aštrių susikirtimų su dirigentais ir chorvedžiais, nes ne visi jo muzikos atlikėjai pajėgdavo jo kūrybos subtilumus apčiuopti ir iš partitūros išgraibyti. Kai kurios jo dainos, kaip sakoma, nuėjo į laudį, buvo dainuojamos visoj Lietuvoj; tokio populiarumo buvo sulaukęs ir jo duetas 'Plaukia sau laivelis'. Kai St. Šimkus išgirdavo iškraipytą ir susentimentalintą savo kūrinių, neištvėrdavo ir tardavo: 'Plaukia sau laivelis,

kad jis kur nuplauktų! ...'

Iš tikro, muzika skiriasi nuo kitų menų tuo, kad vienas žmogus ją kuria, o kiti ją dainuoja ar groja. Deja, ne kiekvienu atveju žmonių pojūčiai ir skoniai sutampa, dėl to kartais kyla ir gana aršūs nesusipratimai tarp muzikos kūrėjo ir jo kūrinių atlikėjų (literatūroj su panašia lemtim susiduria dramaturgai).

Muzikologė D. Palionytė į St. Šimkaus kūrybą taip gilinasi: 'Originalias dainas praturtindavo jas plėtodamas, įkomponuodamas autentišką intarpą, įpindamas liaudies dainų citatų, vykusiai panaudodamas jų išraiškos būdingąsias savybes. Visa tai apvainikuodavo siekimas originalia kūryba perteikti lietuvišką dvasią. Vėlesniojo laikotarpio solo ir choro dainose, taip pat operoje ('Pagirėnuose', St.S.), instrumentinėje muzikoje St. Šimkus sėkmingai derino liaudies muzikos elementus ir moderniąją stiliistiką' (Kultūros barai Nr. 2, 1987 m.).

Komp. St. Šimkaus gyvenimo saulėlydžio giesmė - 4 veiksmų opera 'Pagirėnai' (libreto, tiksliau - lyrinės dramos autorius St. Santvaras). Besirūpindamas savo veikalo statymu scenoje, išgyvendamas visą virtinę nesusipratimų ir trukdymų (visa tai truko beveik tris metus), St. Šimkus nieko daugiau nebesukūrė. Tiesa, išvedė 'Pagirėnus' į sceną, tarėmės rašyti antrą operą. Komp. St. Šimkus buvo išsiūrėjęs į Ad. Mickevičiaus 'Konradą Valenrodą', bet tą siužetą, tegu ir gana savotiškai, jau buvo panaudojęs A. Ponchiellis savo operai 'I Lituanai'. Kaip ten būtų buvę, sunku dabar ką nors apie tai pasakyti, bet štai yra proga nors vieną kitą pastraipėlę parašyti apie St. Šimkaus 'Pagirėnus', prablaškyti kai kurias 'tiesas', kurios jau virsta pasakom.

Valst. Operos teatras St. Šimkaus 'Pagirėnus' į savo repertuarą įtraukė dar nepriklausomybės laikotarpyje, tik čia nebūsiu tikslus - gal 1939 m. rudenį, o gal 1940 m. pradžioj. Operos muzikiniu statytoju ir dirigentu buv paskirtas Vytautas Marijošius, taip pat buvęs Klaipėdos Muzikos mokyklos auklėtinis; režisierium, paties St. Šimkaus pageidavimu, Antanas Sutkus, garbingas mūsų tautinio teatro vyras, tik niekad operos veikalo scenoje nestatęs ir neregisavęs. Talentingas dirigentas Vyt. Marijošius į 'Pagirėnų' muzikinę ruošą kibo su atsidėjimu, gera valia ir meile, ilgesnį laiką su muzikos autorium sutardamas ir rimtesnių ginčų neturėdamas. Per keletą mėnesių, Vyt. Marijošiui vadovaujant, buvo paruošti solistai ir chorai, prasidėjo or-

kestro repeticijos. St. Šimkaus muzika ėmė žavėti daugelį teatro žmonių. Tų darbų įkaršty Lietuvą užgriuvo Stalino saulė, gan greitai pradėjusi mus deginti ir žudyti, mūsų užmojus griauti.

Tai buvo metas, kada Hitleris ir Stalinas, lyg pfenigius ir kapeikas savo kišenėse, ėmė dalintis ir vienas kitam pardavinėti Lenkiją ir Pabaltijo kraštus. Komp. Jurgio Karnavičiaus operos 'Grażina' (dramos autorius K. Inčiūra) ir 'Radvila Perkūnas' (dramos autorius B. Sruoga) naujajai valdžiai netiko, nes pirmoji kovosi su vokiečių kryžiuočių ordinu (tuo metu Stalino sąjungininku), o antroji vaizdavo keikiamą feodalų gyvenimą, istorinę Lietuvos praeitį. Ne tiko jiems ir komp. Ant. Račiūno dekadentinė ir neaiškaus turinio opera (dramos autorius K. Inčiūra) 'Trys talismanai'. Kažkodėl buvo atmesta ir komp. J. Dambrausko perredaguoto M. Petrausko 'Eglė'. Tą Operos repertuaro nufietuvinią ne mes patys atlikom, o iš Maskvos atsiųsti trys rabinai - Volkovas, Stoliarovas ir Lopuchovas. Tada, pakvietus į teatrą beveik visą naująją Lietuvos vyriausybę ir jos globėjus, dirigentas Vyt. Marijošius koncerto formą pergrojo ir perdainavo visus St. Šimkaus 'Pagirėnus'. Gerai prisimenu išpūdis buvo pritrenkiantis, čia pat buvo nutarta veiklą vežti į Maskvą, kaip dekadinių lietuvių muzikos kūrinių. Po 'Pagirėnų' veikėjų sąrašą tebėra toksai sakiny: 'Veiksmas vyksta kaime prie dvaro 1900 m.'. Tai buvo pasiūlyta opera vadinti ne 'Pagirėnais' o 'Kaimu prie dvaro'.

'Pritrenkiantis išpūdis', kurį padarė Vytauto Marijošiaus diriguojami St. Šimkaus 'Pagirėnai', anaipol dar nebuvo veikalo autorių pergalė. Gan greitai teatre prasidėjo 'veikla', kurios vadžias savo rankose laikė dirigentas J. Tallat-Kelpša ir jo talkininkė, buvusi slapta sovietų agentė teatre, solistė Al. Staškevičiūtė. 'Veikėjų' taktika buvo gana gudri ir apdairi - visų pirma reikia nukauti dramą, t.y. tekstų autorių, nes jis silpnėsnis už St. Šimkų. 'Pagirėnų' drama gan greit atsidūrė niekieno nerinkto Rašytojų s-gos pirm. P. Cvirkos rankose. Jis sudarė septynių rašytojų komisiją, kuri turėjo mano darbą priimti ar suniekinti ir atmesti. Manęs savo darbo ginti P. Cvirka nepakvietė, bet buvo pakviestas komp. St. Šimkus. Jis tuoj man pranešė, kad rašytojų komisija 'Pagirėnų' dramą įvertino teigiamai ir su atitinkamu raštu ją grąžins Operos teatrui. Tada minėti 'veikėjai' griebėsi nesamones peilio: girdi, 'Pagirėnų' tekstai tai labai geri ir

gražūs, tik St. Šimkaus muzika nepajėgianti jų išreikšti! Keletą savačių St. Šimkus vargo, kol rabinus įtikino, kad jo muzika groja kartu su operos žodžiais. Man regis, toji užgaulė St. Šimkaus gyvenimą sutrumpino bent penkiolika metų.

Nemalonumų ir nesusipratimų komp. St. Šimkus turėjo ir su savo pasirinktu režisierium Ant. Sutkum. Tas savo darbą pradėjo ne nuo planų kaip reikia veiklą statyti ir režisuoti, o nuo pamokymų, ką St. Šimkus su savo opera dar turėtų padaryti. Deja, garbingasis teatro žmogus Ant. Sutkus nebuvo nei operos, nei libreto formos žinovas, tad nuo jo patarimų bei pamokymų St. Šimkus tučtuojau atsisakė. Bet ilgainiui Ant. Sutkus, rašydamas atsiminimus apie St. Šimkų, daugiausiai 'pasakų' ir prasišlenkimų su tiesa paskelbė. Matyt, norėdamas save išteisinti, vienoj vietoj jis taip rašo: 'Perskaitęs teksto vertimus, L. Volkovas pareiškė DAUG KRITINIŲ PASTABŲ' (mano pabr., St.S.). Gerą pusdienį mudu tarėmės, svarstėme, ką reiktų taisyti. Volkovas pats pasišovė prikalbinti Šimkų šį bei tą pataisinti, tačiau Šimkus, išgirdęs tas pačias pataisas, kur aš anksčiau siūliau, nė kalbėtis nenorėjo ta tema (St. Šimkus, 462 psl.).

Ką čia paskaitėm - tai labai savimeiliniai prasimanymai! Tekstų ir dramų taisymai nepriklausė komp. St. Šimkui, tai buvo mano darbas. L. Volkovas turėjo ne 'daug kritinių pastabų', o tik du rimtesnius pageidavimus (ilgainiui išvirtusius į grubų priekaištą ir įsakymą; plačiau apie tai žiūr. lit. almanachą 'Pradalgė' Nr. 10): a. III veiksmė, kuris vyksta dvaro rūmuose, girti dvarponiai gauda ir prievartauja merginas! b. opera turi būti baigiama revoliucingai ir iškilingai. Parašiau naują operos finalą, komp. Šimkus sukūrė muziką, tik jame nebuvo raudonų vėliavų. Pradžioj naujasis veikalo finalas buvo priimtas, o 1941 m. birželio 20 d. St. Šimkui ir man paaiškėjo, kad 1900 m. data turi būti pakeista nors 1905 m., o opera turi baigtis džiaugsmingu maršu ir raudonųjų vėliavų paradu! Tai va tik tokios tebuvo L. Volkovo 'kritinės pastabos', tokie jo reikalavimai ir tokia 'Pagirėnų' statymo teisybė.

Vokiečių-sovietų karas komp. St. Šimkų ir mane nuo tų operos pataisų išgelbėjo. 'Pagirėnai' Valst. Operos teatre buvo pastatyti 1942 m. gegužės mėn., t.y. grėsmingu karu metu. Dirigavo Myk. Bukša, režisavo P. Oleka. Mačiau tą statymą, išgyvenau darbo atžagumą, tad mano nuomonė yra ta pati, kaip ir tų lietuvių muzikologų, kurie sako, kad St. Šimkaus 'Pagirėnai'

prideramo sceninio statymo dar nėra sulaukę (išskyrus tą koncertą, kurį taip sėkmingai dirigavo Vyt. Marijošius).

Taip, komp. St. Šimkus buvo labai įdomi, spalvinga, tautinės kultūros kūrybai visa širdimi atsidavusi asmenybė, skubanti, jieskanti, nerimstanti, tikrai per greit sudegusi: komp. St. Šimkus neišgyvenęs nei 57-rių metų, mirė 1943 m. spalio 15 d. Nors tai buvo rūstūs ir netikrumo kupini karo metai, lietuvių tauta juto, ką ji yra praradusi - į kapines jį lydėjo beveik visos Kaunas, jo gedėjo visa Lietuva, jo veiklos dvasios ir dabar pasigendame.

Komp. St. Šimkus ne vienu požūriu buvo nuostabus žmogus. Visu pirma, kiek aš jį pažinau (o išsižiūrėti į jį man teko iš artumos), jis neturėjo daugelio žmonių igimtos ydos - pavydo. Jis rinko lietuvių poetų knygas, skaitė jas, prie eilėraščių, kurie jam patiko, dėliojo ženklus, rengėsi komponuoti dainas. Kai kuriems tų eilėraščių jis davė išliekanti muzikinę drabužį, daugumai minėtų ženklių - laiko nepriteko, tiesiog dramatiškai laiko nepriteko. Nuoširdžiai jis džiaugdavosi ir kiekvienu gerėlesniu lietuvių kompozitorių darbu. Lankė lietuvių dailininkų kūrinių parodas, ir čia jieskojo kūrybinių laimėjimų ir grožio. Turbūt visą amžių garbino M.K. Ciurlionį ir jo kūrybą. Aišku, jis degė, nerimavo ir dėl viso to, kas dedasi valstybėje ir visuomenėje, su tautinės kultūros problemom bėgiojo į prezidentūrą ir į ministerijas. O, kad tik greičiau būtų pasiekta lietuvių meno aukštuma, kad tik lakesni ir galingesni būtų lietuvių meno kūrėjų sparnai! - toks iš tikro buvo St. Šimkus.

Jadvyga Ciurlionytė, M.K. Ciurlionio sesuo, apie velionį kompozitorių taip rašo: 'Stasio Šimkaus asmeninis gyvenimas, jo žygiai, nuotykių užmojai ir jų žlugimai būtų gera medžiaga romanui. Jo charakterio bruožai, nerami dvasia, smarkus temperamentas, fanatiškas įsitikinimas savo tiesa, veržlumas ir nepastovumas iš dalies atspindėjo ir jo asmeniškame gyvenime. O šis buvo itin spalvingas. Tačiau, pirmiausia - tebūnie pagerbti jo nuopelnai mūsų kultūrai' (St. Šimkus, 372 psl.).

FOREMAN/W-PRESSROOM

Ambitious, self-motivated leader with knowledge of power brake, punch press, rollforming & production control. Excellent benefits. 201-482-2087. (10-12)

ROLLFORMING/ SET-UP \$20K

Experienced Set-Up Operator. All benefits. Call 201-672-4047. (10-12)

LAB TECH/COMPOUNDER

To work in flavor production. Knowledge of liquid mixing required. Company paid benefits. Apply in person 10 am-4 pm, Ungerer & Co., 4 Bridge-water Lane, Lincoln Park, N. J. 07035. (11-13)

JAV LB KULTŪROS TARYBOS SEPTINTOJI PREMIJŲ ŠVENTĖ

Laureatų pristatymas ir premijų įteikimas
Meninę programą atlieka
1981 m. teatro premijos laureatai
ANTRAS KAIMAS

Balandžio 4 dieną.
Šeštadienį, 6:30 val. vakare
Jaunimo Centro didžiojoje salėje,
Chicago, Illinois

1986 metų laureatai: Jurgis Blekaitis, Bernardas Brazdžionis, Albinas Elskus,
Juozas Prunskis ir Faustas Strolia.

Maloniai visus kviečiame susitikti su mūsų kūrėjais ir pasidžiaugti jų įnašu į lietuvių kultūrą.

Globoja: LB Vidurio Vakarų Apygarda

Rengia: JAV LB Kultūros Taryba

LB Kultūros Tarybos 1986 metų laureatai

A. JUODVALKIS

JAV LB Kultūros tarybos septintoji premijų šventė įvyks balandžio 4 d. Jaunimo centre Chicagoje. Sudarytos komisijos jau paskelbė 1986-ųjų metų laureatus. Bandykime nors prabėgomis susipažinti su komisijomis ir jų parinktais kandidatais. Laurų vainikus laimėti nėra jau taip paprasta, kaip iš toliau stebint kai kam gali atrodyti.

JAV LB Krašto valdyba skiria stambiają 3000 dol. premiją: vienais metais už literatūrą, o antrais — už mokslinį veikalą. 1986-ųjų metų premija buvo skiriama už literatūrą ir ją gavo poetas Bernardas Brazdžionis. Vertinimo komisija buvo sudaryta daugiausia iš čikagiškių kultūrininkų: Aušros Liulevičienės (pirmininkės), Alfonso Šešplaukio (sekr.), Nijolės Martinaitytės, Kazio Bradūno ir Broniaus Vaškio. 1986-ųjų metų literatūros premija paskirta poetui Bernardui Brazdžioniui už rankraštį

poezijos rinkinį "Po aukštaisiais skliautais", iškeliant visą jo kūrybinį indėlį lietuvių poezijai.

Kol kas nieko dar negalima pasakyti apie B. Brazdžionio rankraštinių rinkinių, nes tai yra vertinimo komisijos privilegija, o poezijos mylėtojai gal tik po metų ar kitų turės progą pasidžiaugti naująja kūryba, kai bus atspausdinta atskira knyga (jei iš viso pasirodys). Grožinės literatūros rankraštinių veikalų vertinimai ir premijų skyrimai, yra lyg pirkimas "katės maiše", nes visuomenė nieko apie tai nežino.

Šį kartą netaikoma poetui B. Brazdžioniui, nes jo ankstyvesnės poezijos laidos yra išgrobstytos ir poeto kūryba visuomenei gerai pažįstama. Niekas nesuabejojame premijos paskyrimo tikslingumu. Visi galime tik pritarti. Poetas Bernardas Brazdžionis yra sulaukęs brandaus amžiaus (g. 1907 m.), yra kūrybingas ir

aktyvus visuomeniniame gyvenime. Apie gausią jo kūrybą ir išleistas knygas yra daug prirašyta ir teigiamai įvertinta. Premijuotasis poezijos rinkinys, reikalauja manyti, savo literatūrine ir poetine verte taip pat yra tolygus ankstyvesnei poezijai. Yra išleista dvi B. Brazdžionio poezijos rinktinės: Per pasaulį keliauja žmogus (ir tuo pačiu pavadinimu susuktas filmas) ir Poezijos pilnatis (1970 m., iš 12 jo knygų).

Poetas Bernardas Brazdžionis atvyksta iš tolimojo Pacifiko pakraščio į Chicago ir dalyvaus premijų šventėje.

Lietuvių Fondas, per LB kultūros tarybą, po 1000 dol. skiria šias premijas: dailės, muzikos, teatro ir žurnalisto.

Žurnalisto laurai už 1986 metus teko veteranui spaudos bendradarbiui kun. dr. Juozui Prunskiui (g. 1907 m.). Vertinimo komisiją sudarė LŽ S-gos valdybos skirti — V. Bakūnas ir J. Kojelis ir LB kultūros tarybos — V. Rociūnas (pirm.), V. Akelaitis ir A. Rukšėnas. Kun. J. Prunskis rašo lietuvių ir amerikiečių spaudoje, įvairiausiomis temomis. Per 55 metus yra paskelbęs 12000 straipsnių, parašęs ar suredagavęs daugelį knygų, išdalinęs daug premijų, kurių skaičių ir vertę, vargiai ir pats žino. Rūpinasi jaunųjų žurnalistų prieaugliu. Kun. Juozas Prunskis pats dalinė premijas, vieną kartą ir jam teko ta garbė. Sveikiname ir linkime dar daug darbingų metų. Kadangi gyvena Chicagoje, neabejojame kad pasimatysime Premijų šventėje.

Muzikos premijai skirti buvo sudaryta šios sudėties komisija: Rita Kliorienė (pirm.), Dalia Viskontienė ir Kazimieras Skaistgirys. 1986 m. muzikos premija teko jaunimo auklėtojiui, dirigentui ir kompozitoriui Faustui Stroliai (gim. 1931 m.). Vertinimo komisija rašo: "Ši premija skiriama, kaip padėkos ir pagarbos iš-

raiška". Tikrai, F. Strolia yra ir muzikas ir visuomenininkas, moko lit. mokyklose, diriguoja chorams (bažnyčios ir Vyčių), akompanuoja solistams, groja tautiniams šokiams, praveda masines dainas. Visur ir visiems talkina, padeda, vadovauja. Smagu pasveikinti antrą čikagietį, gavusį užtarnautai muzikos laurų vainiką.

Dailės premija paskirta dail. Albinui Elskui. Vertinimo komisiją sudarė: tėvas Leonardas Andriekus, OFM (pirm.), Paulius Jurskus, Elena Kepalaitė, Vytautas Ignas ir Petras Vaškys. Komisija įvertino dailininko A. Elskaus įnašą į lietuvių kultūrą ir jos iškilimą šio krašte. Dail. Albinas Elskus (Bielskis-Elskis) gimė 1926 m. Kaune ir ten baigė gimnaziją. Vokietijoje studijavo architektūrą bei meną ir 1949 m. baigė Freiburgo meno mokyklą. Iki 1952 m. gyveno Chicagoje ir dirbo vitražų studijoje, o taip pat piešė dekoracijas lietuvių dramos teatrams. Dalyvauja modernaus meno parodose. 1953 m. persikėlė į New Yorką ir turi (su kitu) vitražo studiją Manhattane. Papuošė daug bažnyčių vitražais ir mozaikomis. Vienas iš paskiausiai jo suprojektuotų kūrinių yra prisikėlėčio Kristaus mozaika (33x11 pėdų) N. Arlington, N. J., šv. Kryžiaus kapinių mauzoliejuje. A. Elskus dėsto meną Fordhamo universiteto Parsons meno mokykloje, rašo meno žurnalams, pagamina 3 vitražus

kun. St. Ylos Mindaugo piliai, Putname.

Teatro premija ir laurų vainikas atiteko Jurgiui Blekaičiui už jo nuopelnus lietuviškam teatrui. Vertinimo komisiją sudarė čikagiečiai: Mykolas Drunga (pirm.), Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė ir Marytė Smilgaitė. Jurgis Blekaitis (g. 1917 m.) mokėsi Kaune ir Vilniuje. Aktoriaus darbą pradėjo dar Lietuvoje ir tęsė Vokietijoje ir Amerikoje. Rašo lietuviškoje spaudoje kultūrinėmis temomis. Išleido porą eilėraščių knygų. Ilgesnį laiką dirbo Amerikos balso lietuviškame skyriuje Washingtone.

Visi čia paminėti laureatai žada atvykti į Chicago ir dalyvauti premijų šventėje, kuri įvyks balandžio 4 d. 6:30 val. vak. Jaunimo centre.

Programą praves newyorkietis (gimęs ir augęs Clevelande) aktorius Arūnas Čiuberkis. Teatrinį meną studijavo su Stella Adler, Marcel Marceau ir John Lange. Kaip korespondentas dirbo Voice of America ir Vatikano radijui, yra kalbos bei dikcijos konsultantas Columbia Pictures bendrovėje, dalyvauja teatro pastatymuose ir TV programose. Chicagoje matysime pirmą kartą.

Programoje numatyta: premijų įteikimas, sveikinimai, vakarienė ir Antras kaimas.

Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti ir pabendrauti su kūrėjais.

"Amber Holidays"

1987 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Gegužės 4 — \$1429.00	Liepos 20 — \$1399.00
Gegužės 12 — \$1915.00	Rugsėjo 16 — \$1429.00
Birželio 3 — \$1558.00	Spalio 6 — \$1725.00
Liepos 7 — \$1956.00	Gruodžio 26 — \$1514.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 18 dienų — nauji, įdomesni maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite:
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite
1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja: Albina Rudziūnas.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES.

BE MORE THAN A DRIVER

Control your own future. Own your own business. We want 1000 new owner-operators in 1987. Purchase a new diesel tractor and 48'-53' dry van or flatbed meeting our specifications and we'll give you a full time lease contract running throughout the 48 United States. We offer 1) trip by trip settlements, 2) new air ride equipment at fleet pricing, 3) no dead head mileage, 4) business, safety and driver training, 5) monthly income statements, 6) truck and health insurance 7) safety, production and sales bonuses, and 8) nationwide central dispatch. Serious husband-wife teams and individuals that want to earn \$50,000-\$100,000 (plus/minus) NET annually please contact Jack or Don at:

1-800-843-5524
In Okla. call 1-405-762-6842

Nacių karo nusikaltėlių medžioklė Kanadoje

Deschenes komisijos veikla ir etninės grupės

J. Varčius

Konservatorių partijos triumfas ir katastrofa

1984 m. rugsėjo mėn. Kanados konservatorių partija, vadovaujama jos lyderio B. Mulroney, triuškinančia balsų dauguma laimėjo rinkimus, balsuotojams išrinkus į parlamentą 212 konservatorių atstovų. Liberalų partija, kuri valdė Kanadą porą dešimtmečių, pralaimėjo dėl jos lyderio E. Trudeau klaidų, nežiūrint prieš rinkimus naujo lyderio J. Turner pastangų atgauti pasitikėjimą viešojoje opinijoje. Liberalų partijos atstovų minėtuose rinkimuose buvo išrinkta tik 40 ir NDP — 30.

Naujas premjeras B. Mulroney, kuris rinkiminėje agitacijoje kaltino liberalus korupcija, teikiama mis privilegijomis savo šalininkams, biudžeto deficitais ir didėjančiu bedarbių skaičium, perėmęs valdžią nepašalino agitacinių negeorvių. Vietoje liberalų premjero J. Turner sudarytos vyriausybės iš 17 ministerių, Mulroney sudarė vyriausybę net iš 40 ministerių. Atleido iš įstaigų liberalų valdžios prityrusius pareigūnus ir jų vieton paskyrė savo draugus, rėmėjus su aukštais atlyginimais ir privilegijomis. Kanados dolerio vertė nukrito tarp tautinėje rinkoje 30%. Biudžeto deficitas didėjo kasmet per 30 milijonų dolerių. 1936 m. pakelti pajamų mokesčiai darbininkai yra tris kartus didesni, negu turtingiesiems. Įvairios didžiosios korporacijos, rėmusios konservatorius, per ministerius gavo pelningus valdžios užsakymus ir paskolas.

Opozicinės partijos parlamente aštria kritika apkaltino vyriausybės ministerius korupcija, nesąžiningumu. Net ir pačiam Mulroney iškelti kaltinimai. To pasekoje premjeras buvo priverstas atleisti 7 ministerius, kurių nusikaltimus ištirti pavesta ne parlamento komisijai, kaip reikalavo opozicinės partijos, bet Karališkai Kanados policijai.

Po pirmųjų metų valdymo, Kanados konservatorių valdžios populiarumas pradėjo staiga kristi. Šiais metais vasario mėn. viešosios opinijos apklausinėjimai parodė, kad konservatoriai artėja prie politinės pralaimėjimo katastrofos. Teigiama pasisakė už liberalus — 44%, NDP — 32% ir konservatorius tik 22%. Iki naujų rinkimų liko apie

pustrečių metų ir daug konservatorių spėja, kad juos laukia katastrofiškas pralaimėjimas.

Žydai ir konservatorių partija

Kanados gyventojus sudaro 47% anglai, 30% prancūzai ir 23% etninės grupės. Tarp anglių ir prancūzų vyksta varžybos dėl kalbos ir partijų valdžios. Oficiali kalba yra anglių ir prancūzų. Kvebeko provincijoje gyvena 80% prancūzų, kurie etkstremistų sukurstyti bandė atsiskirti iš Kanados ir paskelbti nepriklausomą valstybę. Etninės grupės anglių-prancūzų varžybose vaidina išlyginamąjį vaidmenį. Kanadoje nėra vienos dominuojančios tautos, bet yra sudaryta iš daugelio tautų gyventojų, kurių atvežta ar paveldėta kultūra reiškiasi Kanados daugiakultūrinėje mozaikoje. Todėl Kanados politinės partijos palaiko tarpusavyje ryšius su etninėmis grupėmis, nes jų balsai turi didelės reikšmės parlamento rinkimuose.

Kanadoje gyvena apie 300,000 žydų, kurie sudaro stiprią ekonominę ir politinę bendruomenę. Jų dauguma gyvena didžiuosiuose Kanados miestuose. Jie valdo daug vertingų finansinių institucijų, pramonės ir prekybos įmonių, turi garsių advokatų, žymių gydytojų ir kitų turtingų profesijų žmonių. Jie aktyviai reiškiasi liberalų, konservatorių ir socialistų (NDP) partijų politinėje veikloje, užimdami atsakingas ministerių, pareigūnų pozicijas Kanados federalinės ir provincijų valdžiose. Jų įtaka jaučiama kiekvienoje politinio bei ekonominio gyvenimo srityse.

Kai 1979 m. Wiesenthalui pavyko JAV įkurti OSI įstaigą, tai ir Kanadoje sujudo jo agentai. Spaudoje pasirodė kovingų žydų straipsniai, ypač nukreipti prieš pabaltiečius ir ukrainiečius, reikalaujantieji pradėti akciją prieš nacių karo nusikaltėlius. Tuo metu 5 mėnesius Kanados valdžios vairą buvo perėmęs konservatorių partijos lyderis ir premjeras Clarkas, kuris labai pataikavo žydams ir per rinkimų akciją pažadėjo Jeruzalę pripažinti Izraelio sostine. Dageiui buvo aišku, kad konservatoriai buvo patekę į žydų meškerę.

Clarkas neturėdamas parlamente daugumos, buvo

priverstas skelbti naujus rinkimus, kuriuos skandalingai pralaimėjo ir 1980 m. Kanados vyriausybę sudarė liberalų partija, už kurios kandidatų balsavo beveik visos etninės grupės, išskyrus žydus. Liberalų premjero E. Trudeau vadovaujama vyriausybė griežtai atmetė žydų reikalavimus praversti karo nusikaltėlių paieškojimą, motyvuodama, kad Kanada neturi įstatymo, pagal kurį būtų baudžiami karo nusikaltėliai, padarę nusikaltimus kituose kraštuose. Net ir liberalų vyriausybėje vyriausias prokuroras žydas R. Kaplanas nieko negalėjo padėti, nes turėjo paklusti E. Trudeau vyriausybės politikai.

Kai 1984 m. rugsėjo mėn. Kanados vyriausybę perėmė konservatorių partija, žydai vėl sujudo, laikraščiuose pradėta propoganda, paskelbti fantastinio turinio straipsniai, reikalaujantieji naują vyriausybę pradėti medžioti nacių karo nusikaltėlius Wiesenthalio įgaliotinis Kanadoje Sol Littmanas paskelbė viešą melą, kad didžiausias karo nusikaltėlis dr. Joseph Mangele 1962 m. bandė imigruoti į Kanadą ir to meto vyriausybė jo neareštavo ir neišdavė Izraeliui. Vėliau S. Littmanas apklausinėjimuose prisipažino, kad šį melą jis pats sugalvojo tikslu sukiršinti ir apkaltinti Rytų Europos etnines grupes.

Deschenes komisija

Šios propagandos ir, turbūt, rinkimų pasižadėjimų įtakoje, konservatorių vyriausybė pakluso žydų reikalavimams. Teisinguose ministeris J. Crosbie 1985 m. vasario 7 d. parlamentui ir spaudai pranešė, kad Kanados vyriausybė nutarė įsteigti karo nusikaltėlių paieškos komisiją, kurios vadovu paskyrė teisėją J. Deschenes. Komisija buvo įpareigota ištirti bei sudaryti Kanadoje gyvenančių nacių ir naciams tarnavusių karo nusikaltėlių sąrašą bei paruošti rekomendacijas vyriausybei.

Pagrindinę savo darbo dalį komisija atliko posėdžiuose, apklausinėjimuose, kurie buvo vieši ir uždarai. Viešuose posėdžiuose dalyvavo visuomenė, spauda, organizacijos, privatūs asmenys, kurie turėjo progos pateikti istorinius ir teisinius argumentus apie nacių karo nusikaltėlius, neminant jų pavardžių. Už-

daruose posėdžiuose buvo apklausinėjami įtariamieji nusikaltėliai ir čia jau buvo minimos pavardės. Komisija apklausinėjo saugumo, imigracijos pareigūnus, norėdama giliau išnagrinėti atsiradusius klausimus Kanados teisės ribose.

Kanados valdžios sistemoje komisijos sudaromos nagrinėti kurį nors svarbų valstybės reikalą — ekonominį, socialinį, politinį ir pateikti vyriausybei atitinkamas rekomendacijas. Panašiai buvo sudaryta ir Deschenes komisija. Jos tikslas buvo ne tik ieškoti karo nusikaltėlių, surinkti įrodomąją medžiagą, bet ir paruošti įstatymų projektą, kuris leistų, kad nusikaltėliai būtų baudžiami Kanadoje arba už jos ribų, juos grąžinant ar tremiant į tas valstybes, kur buvo padaryti nusikaltimai. Tačiau Deschenes komisija neturi panašumo JAV veikiančiai OSI įstaigai. Ji yra tik informacijų rinkimo ir Kanados vyriausybės patarimo organas.

Deschenes komisijos apie du metus ruoštas pranešimas, 1000 puslapių apimties, buvo įteiktas 1986 m. gruodžio 31 d. premjerui B. Mulroney. Tačiau vyriausybė, susipažinus su gautu pranešimu, grąžino ir įpareigojo komisijos pirmininką Jules Deschenes perrašyti iki 1987. I. 31 tas pranešimo dalis, kurios liečia asmenis ir jų etninę — tautinę kilmę.

Šitas pranešimas turėjo būti pateiktas parlamentui š. m. vasario mėn. pabaigoje, bet B. Mulroney ministerių kabinetas delsia, nes prisibijo galimos didelės įtampos tarp žydų ir Rytų Europos etninių bendruomenių. Daug ministerių pasisako prieš Deschenes komisijos rekomendacijas, kurios buvo paruoštos žydų spaudimo įtakoje. Jie apgailestauja, kad šis nešvarus reikalas pradėtas netinkamu laiku, praėjus 40 metų, ir siūlo panaikinti pranešimo rekomendacijas, nes priešingu atveju konservatoriai labai nukentės per artėjančius naujus parlamento rinkimus.

Rytų europiečių reakcija

Jei Deschenes komisija rekomenduos pakeisti ar priimti naujus įstatymus, tai šių rekomendacijų pravedimas priklausys ne vien tik nuo vyriausybės, parlamento, bet ir nuo viešosios opinijos. Rytų europiečiai yra Kanados piliečiai ir turi teisę bei pareigą viešai pareikšti savo nuomonę, tiesioginiai kreiptis į parlamento savo rajono atstovus. Bendruomenės organizacijos gali atlikti tik dalį darbo, nurodyti gaires. Atsakomybė šiuo reikalu priklauso visiems bendruomenės nariams.

Žydams viešai skelbiant spaudoje apie nacių karo nusikaltėlių skaičių, kuris pradžioje pagal S. Littmano "statistiką" siekė 3000, o vėliau nukrito iki 800, buvo negatyviai paliestos tautinės grupės, ypač ukrainiečiai ir pabaltiečiai, įžeidžiami žeminant jų vardą. Šiems kaltinimams išaiškinti ir paneigti buvo teikiamos Deschenes komisijai informacijos apie įvykius nacių okupacijos laikais ir apie sovietinės KGB medžiagos nepatikinumą.

Teisinės gynybos reikalams buvo sudarytos organizacijos: ukrainiečių CIVIL LIEBERTIES COMMISSION ir bendra Rytų europiečių grupė — CANADIAN FOR JUSTICE, kurioje dalyvauja lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, slovėnų ir vokiečių atstovai. Savo bendruomenės narių reikalams ginti, etninių bendruomenių vadovybės yra sudarę specialius gynybos komitetus. Šių visų komitetų ir organizacijų paskirtis buvo ir yra telkti bei skleisti informacijos apie Deschenes komisijos darbą, patarti organizacijoms ir bendruomenės veiklos srityse, tiesioginiai reaguoti į šmeižtus ir imtis politinio darbo (lobbying), kad mūsų grupiniai ir tautiniai inter nebūtų pažeisti.

Lietuvių gynybos komitetą sudaro: adv. A. Pacevičius, prof. dr. R. Vaštokas, adv. J. Kuraitė-Lasienė, dr. R. Petrauskas ir žurnalistas V. Žalnierūnaitė. Šis komitetas aktyviai bendradarbiauja su estais, latviais, ukrainiečiais ir kitomis suinteresuotomis grupėmis.

Gynybos pastangos

Viešosios opinijos nutekimas yra vienas iš svarbiausių politikos veiksmų demokratinėse santvarkose. Ir Kanados piliečių viešojoji opinija galutinai nusprendė komisijos rekomendacijų patvirtinimą ar atmetimą. Šiuo metu viešosios opinijos informavimas yra nuoseklus ir veiksmingas negu tai buvo prieš porą metų. Radijo ir televizijos programos, straipsniai ir laišškai Kanados laikraščiuose išgarsino šią bylą. Buvo suorganizuota etninė grupė palanki parlamentarų grupė, jiems suruoštas seminaras, supažindinti su mūsų problemomis.

Vienas iš svarbiausių Rytų europiečių, kurių kraštai yra sovietų okupuoti, laimėjimų buvo Deschenes komisijos atsisakymas vykdyti Sovietų Sąjungą ieškoti kaltinamosios medžiagos. Viešosios opinijos informacijai buvo išspausdinti anglių ir prancūzų dienraščiuose visą puslapį užimantieji skelbimai. Pirmas išspausdintas skelbimas kėlė klausimą (Nukelta į 9 psl.)

Deschenes komisijos veikla

(Atkelta iš 8 psl.)

simą dėl Rytų europiečių kilmės etninių grupių išskyrimo karo nusikaltėlių paieškos byloje. Antras paskelbtas Toronto dienraštyje "The Globe and Mail" 1987. II. 2 laidoje skelbė "Protect the innocent", atkreipdamas skaitytojų dėmesį, kad Amerikoje veikianti OSI naudoja iš KGB gautą kaltinamąją medžiagą ir kad toks likimas ištiks ir Kanados etnines grupes jei bus įsteigta čia panaši įstaiga. Tačiau sekančią dieną, atrodo, gavęs dar didesnę pinigų sumą, negu buvo sumokėta už etninių grupių skelbimą, "The Globe and Mail" redaktoriui parašė vedamąjį, kuriame teigė, kad Amerikoniškos OSI įsteigimas būtų geriausias šios bylos sprendimas. PROTECT THE INNOCENT skelbimą pasirašė 11 etninių grupių ir dienraščiui sumokėjo apie \$30.000. Tai nešvarus laikraščio redaktoriaus elgėsis, kuris pažeidė žurnalistinę etiką ir giliai įžeidė etnines grupes, kurie sumokėjo už tai labai aukštą kainą.

Teisinės gynybos akcijoje dalyvavo ir bendruomenės nariai, siųsdami laiškus parlamento nariams, valdžios ministeriams, senatoriams, pasisakydami prieš amerikoniškos OSI steigimą. Šioje gynyboje ypač buvo veiklus prof. dr. R. Vaštokas, kuris dalyvavo Deschenes komisijos posėdžiuose, rinko gynybinę medžiagą, skaitė paskaitas seminaruose ir kitataučių susirinkimuose. Jo straipsniai buvo skelbiami bei komentuojami didžiojoje Kanados anglų, prancūzų ir etninių grupių spaudoje.

Baigiamosios pastabos

Iš galimų Deschenes komisijos rekomendacijų sovietų okupuotų kraštų etninėms grupėms būtų pavojingiausias amerikoniškos OSI įsteigimas, kurios veiklą jos čia seka su pasibaisėjimu, matydamos KGB agentų vykdomą terorą. Vienas parlamento atstovas Vasario 16-tosios proga Toronte pasakė, kad veikia žydų ir KGB sukalbis, pagal kurį žydai išgaus iš Sovietų tiek "refuznikų", kiek ji įstengs sunaikinti pabaltiečių ir ukrainiečių.

"Canadian for Justice" organizacija sutinka, kad visi karo nusikaltėliai (naciai, komunistai ir pan.) turi būti teisiami Kanados teismuose pagal Kanados veikiančius kriminalinius įstatymus. Tokia teismo procedūra nepažeis nei tiesos, nei etninių grupių politinės padėties. Šiuo prin-

Šv. Mišių metu gieda: Aldona Brazienė, buv. Metropolitan operos sol. Algirdas Brazis ir sol. Jonas Vaznelis, Beverly Shores lietuvių klubo pirmininkas. Visos nuotraukos K. Pociaus

BEVERLY SHORES

VASARIO SESIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

Beverly Shores, Union Pier, New Buffalo, Harbert ir apylinkių lietuviai gražiai paminėjo nepriklausomybės atstatymo sukaktį.

Minėjimas įvyko vasario 22 d. šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores ir prasidėjo pamaldomis, kurias atlaikė kun. A. Saulaitis.

Pamaldos prasidėjo procesija, kurią vedė atnešdamas ant altoriaus tautinę vėliavą, kūrėjas-savanoris, Vyčio Kryžiaus kavalierius Jonas Pampalas, lydimas O. Petrienės ir E. Rudzinskių. Lietuvišką giesmyną atnešė V. Radys ir J. Kavaliūnas, gi kryžių-koplytėlę atnešė M. Rulienė ir L. Nedus. Vyno ir vandens auką atnešė Z. Galinienė ir dr. J. Meškauskas.

Kun. A. Saulaitis, laike pamaldų, pasakė prasmingą, vasario 16 dienai pritaikintą ir daug minčių sukeliantį pamokslą. Mišiose jam talkininkavo Vytautas Kasniūnas III, Marius Kasniūnas ir Rita Dagienė. Ži-

cipu yra paremta lietuvių ir kitų grupių gynybinė veikla nacių karo nusikaltėlių paieškų byloje.

Paskelbus vyriausybei Deschenes komisijos rekomendacijas, prasidės antras šios kovos etapas, kuris pareikalaus daugiau lėšų negu pirmieji du metai. Mes privalome ginti savo tautiečius, nes ši byla esmėje klastoja mūsų istoriją ir pažeidžia mūsų išsivijos gerą vardą. Rašant šį straipsnį kovo 8 d., gavau pranešimą, kad Anglijos ir Švedijos vyriausybės nepakluso žydų reikalavimams ir atsiskaitė ieškoti nacių karo nusikaltėlių, supratę, kad iš šios bylos tik sovietų KGB turės naudos. Kanados vyriausybės pozicija paaiškės š. m. kovo 13 d., kai parlamente bus padarytas pranešimas apie Deschenes komisijos rekomendacijas.

nomi solistai — Beverly Shores gyventojai, Algirdas Brazis ir Jonas Vaznelis jausmingai pagiedojo J. Dambrausko "Te sau blaškos..." (Vaznelis) ir "Pranciškaus malda (Brazis). Jiems akompanavo A. Brazienė.

Mišios buvo užbaigtos visiems sugiedant "Marija, Marija"...

Po trumpos pertraukos, sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, Beverly Shores Lietuvių Klubo pirmininkas J. Vaznelis pakvietė dr. K. Ambrozaitį pravesti pagrindinę minėjimo dalį. Jis minėjimą pradėjo pakviesdamas susirin-

kusius minutei susikaupti prisiminant žuvusius už Lietuvos laisvę...

Nepriklausomybės aktą perskaitė jauna lietuvaitė D. Dambrauskaitė. Po jos, savo sukurtas dainas: "Aušta, aušta rytas" ir "Mano mažoji Lietuva", padainavo jau daug kartų girdėta Beverly Shores dainininkė Rita Dagienė.

Dr. K. Ambrozaitis pristatė pagrindinį kalbėtoją, mūsų laisvės kovų rezistentą Pilypą Narutį. Savo labai įdomioje ir, reikia pasakyti, skirtingoje, negu įprasta girdėti per Vasario 16 minėjimus kalboje jis paskleidė naujų ir įdomių minčių, kurios priverstė daugelį dalyvių giliai susimąstyti...

Minėjimas buvo užbaigtas visiems sudainuojant "Lietuva brangi"...

Uždarius minėjimą, dalyviai buvo pavaišinti kava ir pyragaičiais.

Minėjime dalyvavo apie 100 žmonių, iš kurių 30 su virš buvo Union Pier Lietuvių draugijos nariai.

Aukų buvo surinkta netoli 2000 dol. žinant, kad Beverly Shores, Union Pier, New Buffalo, Harbert ir kt. gyvenančių lietuvių skaičius nėra labai didelis, ir atsimenant, kad daug jų pensininkai, reikia skaityti minėjimą pilnai pavykusiu. (J)

Dr. K. Ambrozaitis skaito paskaitą Vasario 16 minėjime Beverly Shores, Ind. Visos nuotraukos K. Pociaus

Dalis svečių minėjime.

Vasario 16 minėjimo proga bažnyčioje neša auką L. Galinienė ir dr. J. Meškauskas.

Dr. Pranas Sutkus, dr. Gediminas Balukas ir dr. Kazys Ambrozaitis dalinasi išpuščiais iš minėjimo.

MACHINE OPERATORS

1st & 2nd Shifts

Various talents needed for several grinding operations. Now interviewing for present & future openings. Regularly scheduled overtime, full benefits package, apply in person 9-4pm.

GENERAL

CERAMICS, INC.

Greenwood Avenue
Haskell, NJ 07420
Equal Opportunity Employer M/F

LAUNDRY SUPERVISOR

North Jersey commercial laundry operation needs experienced laundry supervisor. Must have 3 years experience, preferably in a commercial laundry operation. Supervisory experience in a laundry operation also required. 6 day work week. Good salary and benefits. Call 201-659-8700, ext. 18. E.O.E.

(12-14)

GAL/GUY FRIDAY

Full time receptionist, typing, general office work. Will train on computer. Fairfield area. Call 201-227-3740.

(12-14)

SHIPPER RECEIVER INVENTORY CONTROL

Fast growing textile co. needs help! Many benefits, good work, cond. Call Mr. JAY 617-337-8970. (12-14)

SEWING MACHINE OPERATORS

Double Needle

Marrow Single Needle

Button Hole & Bar Tack

Experienced, to work on jackets. Steady work. Time work & piece cal. benefits, holidays, vacation, pension. Apply in person at:

NIEMOR CONTRACTORS

720 FRELINGHUYSEN AVE.
NEWARK, N. J. 07114

(12-14)

MACHINIST N/C INSPECTOR

First class with job shop exp. Permanent position gd. working conditions. English req. Apply in person.

ALL TOOL CO.

899 RAHWAY AVE.
UNION, N. J. 07083

(12-14)

BOSTONO LIETUVIAI

• Vytas Bakšys, pianistas, š. m. balandžio 5 d. 3 val. p. p. koncertuos Bostone, First and Second Church, 66 Marlborough St. Baltų amerikiečių rengiamame koncerte. Programoje Grieg, Liszt, Crumb, Rossini, Gudauskienės ir Rachmaninovo kūriniai.

KAZIUKO MUGĖ

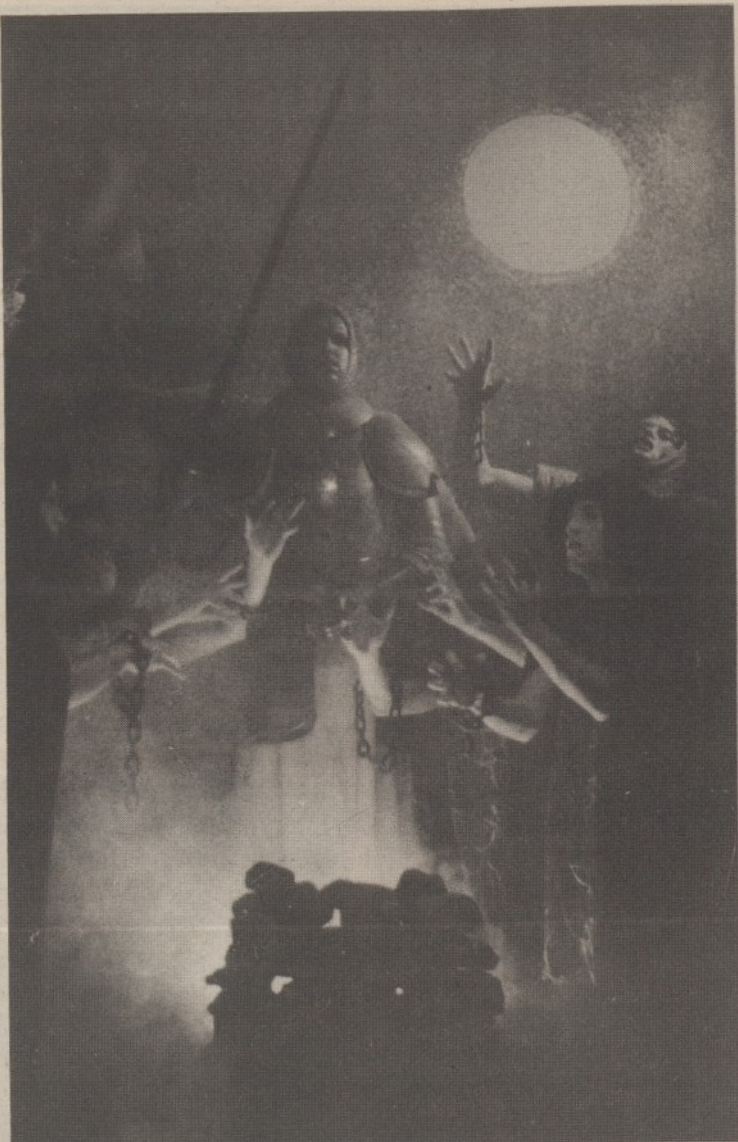
Dideliu pasisekimu višais atžvilgiais praėjo kovo 8 d. o. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose surengta Bostono lietuvių skautų Baltijos ir Žalgirio

tuntų Kaziuko mugė. Ji su-traukė daug Bostono ir apy-linkės lietuvių, ypač viduri-niosios ir jaunosios kartos. Tai bene vienintelis paren-gimas, kuris sudaro progą pasidžiaugti tokiu gausiu jaunesniosios lietuvių kar-tos atsilankymu. Mugėje buvo didelis pasirinkimas įvairių skautiškų rankdar-bių, lėlių, suvenyrų ir kitų dirbinių, o taip pat veikė valgykla, kurioje dalyviai vaišinosi lietuviškais pietu-mis ir kitokiais skanumy-nais. Mugei baigiantis, su-vaidintas vyr. skautininkės Stefanijos Subatienės para-šytas trijų veiksmų scenos vaizdelis "Gedimino sap-nas".

Pažymėtina, kad Kaziu-ko mugės šiame krašte pra-dininke buvo Elena Gimbu-tienė, motina dr. inž. Jur-gio Gimbuto. Sausio 15 d. sukako 5 metai, kai ji mirė Los Angeles mieste. Jos ini-ciatyva pirmoji Kaziuko mugė įvyko 1957 m. Bosto-ne. Dabar ji rengiama vi-sur, kur tik veikia lietuvių skautai. 1978 m. Elena Gim-butienė apdovanota Lietu-vių Skautų S-gos Geležinio vilko ordinu.

KOMP. J. KAČINSKO KŪRINIŲ KONCERTAS

Retai tepasitaiko, kad amerikiečiai ruošų lietuvių kompozitorių kūrinių kon-

Scena iš Antano Kulbio statomo filmo "Legenda apie Geležinį Vilką", kuris bus rodomas Bostono lietuviams kovo 28 d. 7 val. vak. Bostono Lietuvių Piliečių klube.

certus. Berklee muzikos ko-legija Bostone sudaro šiuo požiūriu gražią išimtį. Bal-andžio 15 d. 8 val. vakaro Berklee Performance Cen-ter salėje, 136 Massachu-setts Ave., Bostone ji ren-gia komp. Jeronimo Kačins-ko kūrinių koncertą. Tame

koncerte bus atlikti komp. Jeronimo Kačinsko vėliausi kameriniai, solo balsui ir chorui kūriniai. Programos atlikime dalyvaus kolegijos profesoriai instrumentalis-tai, choras ir solistai.

ANTANO KULBIO FILMAI

Antanas Kulbis, jau ži-nomas Bostono ir apylinkės lietuviams savo filmu "Par-tizanai", kuris buvo rodo-mas Vasario 16-sios ir Tra-gišųjų birželio įvykių mi-nėjimo progomis, dabar su-ka filmą "Legenda apie Ge-ležinį vilką". Ištraukos iš to filmo bus rodomos kovo 28 d. 7 val. vakaro So. Bos-tono Lietuvių Piliečių drau-gijos trečio aukšto salėje. Ta pačia proga bus supa-žindinimas taip pat su ki-tais Antano Kulbio darbais. Ištraukos iš jo filmų bus rodomos profesionališku bū-du trijuose ekranuose, nau-dojant šešis skaidrių rody-mo aparatus.

Antanas Kulbis savo fil-mams temas renkasi iš lie-tuvių istorijos ir legendų, o aktorius — iš lietuvių jau-nimo. Savo profesijai Anta-nas Kulbis rengėsi Bostono universitete, baigdamas fil-mavimo pokolėgines studi-jas. Jo darbai rodomi "Vil-nius Productions" pavadi-nimu.

Po filmų rodymo progra-mos bus bufetas ir linksma-vakaris. Šokiams gros bro-lių Kezių orkestras iš New Yorko. Parengimo reklami-niuose sakoma: "Susipažin-kit su nauja lietuviškos kul-tūros apraiška... Pasi-džiaukit jaunų lietuvių pro-fesionalų pastangomis iš-vesti lietuvišką turinį į

amerikietišką filmų pasau-lį".

CAPE COD

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 16-tos minėjime Cape Cod pensininkų kolo-nija "pajaunėjo"?

Po pamaldų vasario 15 d. parapijos salėje įvyko mi-nėjimas, kurį atidarė pir-mininkas Vl. Židžiūnas trumpu žodžiu paminėda-mas šio minėjimo reikšmę ir svarbą. Žuvusiųjų pager-bimui buvo specialiai pagro-ta iš juostelės dar iš Lietu-vos prie Karo Muziejaus Nežinomojo Kario kapo ap-eigų Kaune, skambant Lais-vės Varpui ir invalidų or-kestrui grojant. Tai tikrai įspūdingos apeigos ir dau-geliui net ašara nuriedėjo beklaušant. Po to buvo su-giedoti Amerikos ir Lietu-vos himnai.

Pagrindinę paskaitą skai-tė Laisvės Varpo vedėjas adv. P. Viščinis iš Brockto-no. Trumpai, suglaustai ir gražiais pavyzdžiais nuro-dė, kaip reikėtų geriau iš-laikyti lietuviybės veiklą dėl galimo Nepriklausomybės atstatymo.

L. Janulaitytė perskaitė gubernatoriaus proklamaci-ją. Iš Cape Cod pas guber-natorių buvo nuvykę pirm. V. Židžiūnas, vicepirm. G. Treinienė ir išd. T. Janso-nienė.

Buvo perskaityta rezoliu-cija ir visų plovimu priimta ir išsiuntinėta valdžios pa-reigūnams.

Tautiniai šokiai ir dekla-macijos buvo atliktos Ivaš-kienės. Jaunučių tautinių šokių grupės, vadovaujant Jūratei Aukštikalnienei. Vi-si tautiškais rūbais apsiren-gę puikiai pašoko ir įnešė tikro jaunatviško džiaugsmo ir judrumo mūsų apy-linkėje. Taip pat gražiai pa-deklamavo.

Lietuviybės išlaikymui su-rinkta aukų virš \$1800. Pir-mininkas V. Židžiūnas pa-dėkojo visiems už atsilan-kymą, gausias aukas, adv. P. Viščinui už įdomią pa-skaitą ir J. Aukštikalnienei už jaunimo šokius ir vi-siems kitiems, kurie prisi-dėjo prie šio minėjimo pa-ruošimo ir paprašė visus prie bendrų užkandžių ir kavutės.

MIRĖ MYKOLAS PAKŠTYS

Vasario 17 d. mirė vienas pirmųjų Cape Cod lietuvių gyventojų a. a. Mykolas Pakštys 89 m. amžiaus.

Turėjo lietuvišką vasar-vietę Banga. Palaidotas Cape Cod St. Frances Xa-vier kapinėse.

Reiškiamo nuoširdžią užuojautą našlei Alisai, sū-nui dr. Mykolui su šeima ir dukrai Renatai Špakevi-čienei su šeima ir kitiems giminėms ir prieteliams.

(jed)

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 13 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

13 dienų — Lietuva
Kelionė 527 — gegužės 27 - birželio 9 — \$1,549
Vilniuje 10 dienų

14 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 722 — liepos 22 - rugpj. 4 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas
Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 505 — gegužės 5 - 20 — \$1,699
Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija
Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis
Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky 1, Leningrade 2, Baltijos jūroje laivu nuo Helsinkio iki Talino

10 - 16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktvo-jimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

13 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 513A — gegužės 12 - 25 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija
Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija
Kelionė 511 — gegužės 11 - 25 — \$1,879
Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2, Prahoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinkyje 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 513 — gegužės 13 - 28 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3, Krokuvoje 2, Čechochovoje 1

10 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE
10 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 510 — gegužės 10 - 19 — \$1,549
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Milane 1

11 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

DETROIT

PAGERBTAS VYTAUTAS
KUTKUS

Kovo 8 d. į šv. Antano parapijos salę susirinko gražus būrys Vytauto Kutkaus giminių, draugų ir pažįstamų, pasveikinti ir pagerbti 70 m. amžiaus proga.

Akademiją pradėjo renginio komiteto pirmininkas Stasys Sližys ir taręs įžanginį žodį pakvietė kun. Kazimierą Simaitį sukalbėti invokaciją.

Akademijos pravedėja Stefanija Kaunelienė pristatė atvykusi iš Clevelando paskaitininką dr. Antaną Butkų, kuris savo 15 minučių paskaitoje nušvietė su k a ktuvininko Vytauto Kutkaus gyvenimo kelius. Jam jo keliai buvo labai gerai žinomi. Abu mokėsi toje pačioje Kėdainių gimnazijoje ir kartu dirbo Lietuvos Bendruomenėje. Vienas ir kitas buvo LB Krašto

Inž. V. Kutkus su buvusiais LB krašto valdybos nariais. Iš kairės: A. Rugienius, J. Urbonas, D. Jurgutienė, V. Kutkus, dr. A. Butkus ir J. Ribinskas.

valdybos pirmininkas. Vytautas Kutkus, būdamas Fordo bendrovėje aukštas pareigūnas, labai daug prisidėjo prie Lietuvos Bendruomenės darbų.

Moterų vokalinis kvartetas, kurį sudaro B. Janušienė, Č. Pliūrienė, N. Sližienė ir A. Tamulionienė, muz. S. Sližiui vadovaujant,

padainavo kelias dainas, sulaukdamos ilgų plojimų.

Sukaktuvininką žodžiu sveikino: Nijolė Zelvinder — LB Detroito apylinkės vardu, Jonas Urbonas — LB Krašto valdybos, Ingridos Bublrienės, Kazio Žiedonio, jaunimo stovyklos Dainava vardu. LB Krašto valdybos pirmininko A. Gečio paskaitė sveikinimą ir įteikė dovaną LB žymenį. Mykolas Abarius — LŠST centro valdybos vardu ir įteikė dovaną. Algis Zaporackas — Lietuvos Melodijų valandėlės vardu, Kristina Daugvydienė, dr. Jonas Mikulionis — Ateitininkų vardu, Mykolas Kizis — Windsorio Lietuvos Bendruomenės vardu. Algis Rugienius — LB Tarybos vardu, Marius Sayus — šv. Antano parapijos choro vardu ir Stasys Šimoliūnas.

Gautus raštu sveikinimus paskaitė Stefanija Kaunelienė.

Stefanija Kaunelienė ir Stasys Sližys įteikė sukaktuvininkui dovaną rengimo komiteto ir visų atsilankusiųjų vardu.

Vytautas Kutkus jr. pasveikino tėvelius ir paprašė pakelti šampano taures ir sugiedoti ilgiausių metų!

Po vaišių sukaktuvininkas savo tartame žodyje pasakė, kad jo gyvenimas prabėgo žaibo greitumu ir jis net nepastebėjo. Paminėjo jaunystėje praleistas mokyklose dienas, Lietuvos okupaciją, gyvenimą Vokietijoje ir Amerikoje. Gyvenimas bėga taip greitai, kad nepajuto, kai jau persirito per 70 metų. Tačiau dar jaučiasi stiprus. Jei nebūtų turėjęs Emilijos, vargu ar būtų sulaukęs septynių dešimčių. Ji buvo jo pagrindinis ramstis ir paguoda, o vaikai Vytautas, Mindaugas, Birutė ir Laimutė — druska ir džiaušmas. Gyvendamas Amerikoje turėjo Forde gerą darbą, daug laiko skyrė visuomeninei veiklai.

Padėkojo už įteiktas dovanas, sveikintojams, atsilankusiems į pagerbimą, šio pagerbimo suruošimo iniciatoriui S. Sližiui, talkinusioms organizacijoms, paskaitininkui dr. A. Butkui ir visiems prisidėjusiems.

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

3001 W. 59th Str.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 312 (471-3900)

Santrumpos: atm. in. — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio — aukotojas, im. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1987 m. sausio mėn.

- 1 x \$20 Stankus Kostas, \$275.
2 x \$25 Raiša Neringa, \$200; Urbonas Vincas ir Ona, \$445.
1 x \$30 Kutrienė Antanina atm. in.: Lopatauskas J. V., \$30.
4 x \$100 Gudonis Edvardas atm. in.: Budzinauskienė Antanina, \$100; Katarskis kun. Vaclovas (pagerbti Ryto Babicko atminimą) \$1,400; Lietuvos Padėkos Paminklo Fondui, Vismanto Ernesto atm. im. Jakubauskas Jonas ir Albina, \$4,825; Tamkūtonis Gerald C., \$1,100.
1 x \$135 Babickas Rytas atm.: Bielskus Algirdas \$50, Barzdukas Arvydas ir Daiva \$25 ir 4 kiti asm., \$635.
2 x \$200 Černius Kazys ir Filomena, \$2,400; Vizgirda Rimtautas ir Birutė, \$300.
1 x \$215 Baziulienė Veronka atm. in.: Avižienis dr. Algis ir dr. Jūratė \$50, Viskanta Zigmąs ir Birutė \$50, Baipšys Vaidotas ir Rimvydas \$25, Predkelis Romas ir Laima \$25, Žitkus Marcelinas ir Aurelija \$25 ir 3 kiti asm., \$315.
1 x \$320 Maskoliūnas Aleksas atm.: Kazlauskų šeima \$100, Vilūnas S. ir K. \$100, Avižienis A. ir J. \$50, Predkelis R. ir L. \$25, Sekas A. ir I. \$25 ir 1 kt. asm., \$1,645.
1 x \$500 Andrišiūnas Jonas atm. in.: Šuopienė Agota, \$500.
2 x \$1,000 Naikelis Juozas, \$4,000; Sapetka Kazimieras, \$2,200.
Iš viso \$4,070.00

1987 m. vasario mėn.

- 1 x \$10 Petrauskas Juozas atm. in., \$10.
4 x \$25 Adomaitis Alfonsas atm. in.: Baltimorės Vyrų Choras „Daina“, \$25; Merkelis Stepas atm. in.: Baltimorės Vyrų Choras „Daina“, \$25; Špūras Jonas atm. in.: Baltimorės Vyrų Choras „Daina“, \$25; Žygas Juozas, \$200.
4 x \$50 Butkys Povilas atm.: Banelis Vytautas, \$1,235; Maskoliūnas Aleksas atm.: Venckus Jonas ir Bronė, \$1,695; Pesys Algirdas atm. in.: Pesys Antanas, \$365; Skuodas Justin, \$300.
8 x \$100 Bartasius Kazys ir ida, \$1,500; Bartosevičius Eugenijus atm. in.: Bartosevičius Eugenija, \$1,600; Grigaitis Joseph ir Zinaida, \$300; Kalkauskas Juozas ir Julija atm. in.: Brazaitienė Alicija, \$100; Karazija Juozas, \$200; Šalčiūnas Vincas ir Ona, \$100; Sarauskas Alphonse J., \$100; Varnelis Apolinaras ir Jadvyga (mirusi) \$3,500.
1 x \$115 Paltarokas prof. Jonas atm. in.: Jankauskaitė A. \$40, Markelis Adolfas ir Aldona \$30, Juzėnai \$25 ir 1 kt. asm., \$240.
1 x \$150 Vaičaitis Jonas atm. in.: American Lithuanian Club of Florida \$25, Kačinskas Leonas ir Elena \$25 ir 10 kt. asm., \$750.
1 x \$200 Druseikis Algimantas, \$800.
1 x \$210 Šaulys prel. Kazimieras atm. in.: Šaulys, A., \$1,437.10.
2 x \$280 Deveikis Stasys atm.: Pascoe Dana \$50, Činga Jonas ir Aldona \$25, Dženkaitis J. ir b. \$25, Gilyas Vladas \$25, Gurcinas Ignas ir Vikt. \$25, Mikalajūnas C. ir A. \$25, Radvenis Gregorius ir Janina \$25, Simonelis A. \$25 ir 4 kt. asm., \$1,280; Pakštys Mykolas atm. Židžiūnas Vladas ir Marija \$30, Jančauskas V. ir D. \$25, Jansonas E. ir I. \$25, LB Cape Cod Apylinkė \$25, Lendraitis V. J. \$25, Mineika E. S. \$25 ir 10 kt. asm., \$380.
1 x \$400 Kairienė Liucija atm. in.: Sugintas M. ir J. \$150, Irena Kairytė / Illinois U-nto bendradarbiai \$145, Vedegys L. ir R. \$40, Paliulionis B. ir E. \$25 ir 2 kt. asm., \$1,300.
1 x \$500 Dymša Konstantinas ir Romualdas Jonas atm. in.: Dymša Marija, \$2,000.
Iš viso \$3,245.00
Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1987.II.28 pasiekė 3,638,135 dol. Gautomis palūkanomis paremė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,792,586 dol.
Palikimai sudaro svarbią Lietuvos Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 952,799 dol.
Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvos Fondui. Testamente įrašykime šį tikslą pavadinimą:
„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, Chicago, IL”.
Visi remkime Lietuvos Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlaikymas.

BRONIAUS JONUŠO
STIPENDIJA
LITUANISTIKAI

Jau dešimtą kartą skelbiama muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo stipendija lituanistikai, kurią įsteigė Jonušo našlė Emilija Jonušienė, tokiu būdu norėdama sušelpsti neturtingą studentą, ir savo vyro vardą palikti gyvą.

Kandidatai stipendijai

Užbaigiamąjį žodį tarė komiteto pirmininkas S. Sližys. Padėkojo atsilankiusiems, programos dalyviams ir rengėjams — kurie buvo: Stasys Sližys, Antanas Grinius, Mykolas Abarius, Bronius Valiukėnas, Ona Pusdešrienė ir Vytas Petrusis.

A. Grinius

gauti iki birželio 15 d. turi atsiųsti pareiškimą su kurios nors žinomos lietuvių organizacijos rekomendacija. Pirmenybė tiems, kurie aktyviai reiškiasi lietuviškose jaunimo organizacijose.

Iki šiol stipendijas gavusieji visuomenės neapvyklė. Visi žinomi kaip gabūs ir veiklūs lietuviškoje dirvoje.

Stipendijos dydis — 1000 dolerių. Kandidatų parinkti bus sudaryta komisija. Pareiškimus siųsti šiuo adresu: Br. Jonušo stipendija, 9927 Devonshire, Omaha, Nebr. 68114.

SEAMSTRESS

Prof'l seamstress in hand-working. Full time 8:30—5:00. Good salary. Call 201-871-2139

(11-17)

MOLDMAKER — experienced with EDM Machinery & repair of precision molds. Salary open. Benefits. Contact: G. Murray, 201-241-1900

(11-13)

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja
1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8701 Gegužės 8 - gegužės 23 d.

Iš New York'o \$1,895.00
Iš Chicago's \$1,995.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Stockholm'e

NR 8702 Liepos 3 d.

Iš New York'o/Bostono \$1,795.00
Iš Chicago's \$1,895.00
Iš Cleveland'o \$1,869.00
Iš Detroit'o \$1,889.00
Iš Tampa'os \$1,949.00
Iš Los Angeles/Seattle \$1,995.00

Sutrumpintos kelionės maršrutas 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$170.00

NR. 8705 Rugsėjo 14 d.

Iš New York'o/Bostono \$1,825.00
Iš Chicago's \$1,925.00
Iš Cleveland'o \$1,895.00
Iš Detroit'o \$1,915.00
Iš Tampa'os \$1,969.00
Iš Los Angeles/Seattle \$2,025.00

Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Stockholm'e. Pilnos kelionės priedas \$170.00

NR. 8706 Rugsėjo 18 d.

Iš New York'o/Bostono \$1,695.00
Iš Chicago's \$1,795.00
Iš Cleveland'o \$1,769.00
Iš Detroit'o \$1,789.00
Iš Tampa'os \$1,839.00
Iš Los Angeles/Seattle \$1,895.00

Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$140.00.

KITOS KELIONĖS

NR. 8703 Liepos 11 - 24 d. — LATVIJA

Iš New York'o \$1,695.00
Maršrutas: 2 naktys Helsinkis, 10 naktų Riga.

NR. 8704 Rugsėjo 1 - 16 d. MENO IŠVYKA

Iš New York'o \$2,165.00
Maršrutas: 5 naktys Maskva, 4 naktys Leningradas, 1 naktis Stockholm'as, 2 naktys Helsinkis, 2 naktys Sijija Line laive.

NR 8707 Lapkričio 6 - lapkričio 22 d. OPEROS IŠVYKA

Iš New York'o \$1,950.00
Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapešt'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.

Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisijungiant brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius.

Padedame sutvarkyti dokumentus iškvičiamams.

G.T. International, Inc. 10401 Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Telefonas: (312) 430-7272

Brangiai dukteriai

A. A.

RAMUNEI KUTCHINS

mirus, motinai PAULINAI BANIENEI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Elena Damijonaitienė
Liucija Petrikonienė
Marija Slavinskienė
Halina Žitkienė

Mylimai dukrelei

RAMUNEI KUTCHINS

mirus, jos mamytę PAULINĄ BANIENĘ nuoširdžiai užjaučiame.

J. Andriušis
P. Mikšys
A. Reivitenė
V. Sakas

A. A.

VERONIKAI MARTINKIENEI

Lietuvoje mirus, jos broliui KAJETONUI TIJŪNELIUI ir šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Žalgirio šaulių Kuopa

A. A.

ZUZANAI VENCLAUSKAITEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo seseriai NELEI APEIKIENEI su šeima, broliui KAZIUI VENCLAUSKUI ir muz. RAIMONDAI APEIKYTEI.

Los Angeles Vyrų
Kvartetas

A. A.

ZUZANAI VENCLAUSKAITEI

mirus, seseriai NELEI APEIKIENEI, broliui KAZIUI VENCLAUSKUI su šeimomis, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Ona ir Pranas Dovydaičiai
Bronė ir Feliksas Masaičiai
Rūta Sakienė

MADISON

TAIKOS "APAŠTALŲ" POSĖDIS

Kovo mėn. 9 d. buvo Madison — Sovietų miestų brolystės vykdomojo komiteto posėdis, į kurį atvyko būrelis lietuvių, du latviai profesorai, Madison, Wisc. metro atstovė ir abiejų Madison dienraščių korespondentai.

Komiteto vadovai aiškino, kad jau 3 metai kaip jie ieško sovietų miesto susibroliavimui su Madison. Pradžioje buvo nužiūrėję Voronežą ir kitą sovietų miestą, bet vienas jų neatšilėpė į laišką, o antras buvo uždaras užsieniečiams lankyti. Prieš metus jie susirio su Vilnium, bet, sakė, kad laiškas iš Vilniaus nepasiekė Madison. Grupė taikos ieškotojų 1986 m. lapkričio mėnesį lankėsi Vilniuje 2 dienas ir atsivežė laišką Madison merui iš Vilniaus.

Posėdžio metu lietuviai iškėlė Lietuvos okupaciją ir jos nepripažinimą, Sovietų žiaurumą, keliavimo varžymus Lietuvoje ir skirtingą lietuvių kalbą bei kultūrą nuo slavų.

Buvo pareikšta, kad Vilniaus partiniam aparatui nepavyko susibroliauti su Prancūzijos miestu Amiens, nes Amiens merui komunistui pasipriešino miesto tarybos nariai socialistai. Šis punktas gali turėti įtakos Madison miesto sprendimui.

Taip pat buvo pabrėžta, kad bet koks bendradarbiavimas su sovietais iki šiol buvo įmanomas tik tiek kiek tai yra naudinga sovietams. Toliau buvo paklausta, kodėl nebuvo skelbta spaudoje prieš pradėdant ryšį su Vilniumi?

Sekančią dieną Madison dienraščiai įdėjo ilgokus straipsnius palankius lietuviams ir pabrėžė, kad lietuviai priešinasi brolystei su Vilnium.

Madison lietuviai yra dėkingi Irenai Gusarienei, kuri dirba Madison laikraščiuose, už jos pastangas gaunant laikraščių redakcijų leidimą korespondentams atvykti į šį posėdį.

(kr.)

GEN. KONSULAS APIE „MIESTŲ BROLYBĘ“

Lietuvos gen. konsulas Vaclovas Kleiza pasiuntė Madisono miesto, Wisconsin, merui Sensenbrenner raštą, kuriuo atkreipė dėmesį, kad užplanuotas Madisono ir „sovietinio Vilniaus“ broliškumas yra nesuderinamas su pastovia JAV pozicija Lietuvos atžvilgiu. Sovietų Sąjunga, laužydama sutartis, okupavo Lietuvą. Kongrese pasiūlytoje rezoliucijoje pabrėžiama, kad mes neturime leisti testis Pabaltijo valstybėse įvesti prievartai ir neteisėboms. Kremliaus vadai turi žinoti, kad amerikiečiai rėms Pabaltijo valstybių laisvės siekimus.

• E. Jonušienė, Omaha, Nebr., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 75 dol. Ačiū.

• Marija Bytautaitė-Kizienė, archeologė, Palm Springs, Ca., Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

• Kęstas Pažemėnas, Rancho Palos Verdes, Cal., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 18 dol. Ačiū.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI

mirus, jo dukteris STEFĄ GEDGAUDIENĘ

ir ELEONORĄ, sūnus VINČĄ ir LIUDĄ ir

kitus gimines nuoširdžiai užjaučiu.

Emilija Čekienė

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI

mirus, reiškiau nuoširdžią užuojautą sūnams

VINCUI ir LIUDUI JUODVALKIAMS, dukterims STEFAI GEDGAUDIENEI ir ELEONORAI DAUKSIENEI (Lietuvoje) bei jų šeimoms.

Rūta Sakienė

Mylimam tėvui

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI

mirus, jo dukrai STEFAI ir VYTAUTUI

GEDGAUDAMS, sūnams VINCUI ir LIUDUI ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Malvina ir Jonas Švarcai
Laimutė ir Donald Kormos

Norbertine Fathers & Brothers

Men with a challenge

- in prayer and community
- in teaching
- in service to the poor
- in pastoral ministry
- in administration and management
- in the missions

We invite you to join us.

For more information write to: Rev. Gene Gries, O.Praem.
Vocation Coordinator
St. Norbert Abbey
De Pere, Wisconsin 54115

Pakili muzikos šventė

Trys menininkai Clevelande

Vytautas Matulionis

Renginiai, renginiai, renginiai ... Jų nemaža ir jie labai skirtingi: turiningi ir paviršutiniški, idomūs ir nuobodūs, atmintini ir pamirštiniai ...

Kokie jie bebūtų, jie reikalingi lietuviškosios išeivijos gyvenimui, nors jie retai tepradžiugina dvasinėmis vertybėmis, nesudilgina jausmus iššaukiančiomis mintimis, nesudomina (nesuerzina) netikėtomis naujovėmis, neragina skristi į dar neištirtus vaizduotės tolius. Tačiau ... yra ir skaidrių išimčių atperkančių tokias 'nuodėmes'.

Vienos tokių retų išimčių liudininkais teko būti Clevelando lietuviams, 1987.III.8 susirinkusiems Dievo Motinos parapijos salėje pasiklausyti trijų muzikos menininkų iš Vakarų Vokietijos: Vilijos Mozūraitytės (alto), Ramintos Lamsatytės-Kollars (pianistės) ir Mykolo Kollars (smuikininko). Koncertą rengė Clevelando Vasario 16-tos Gimnazijai Šelpti Komitetas.

Programą pradėjo Vilija Mozūraitytė aštuoniomis lietuvių liaudies dainomis. Sios dainos, harmonizuotos Vlado Jakūbėno ('Vai, didi, didi girios medeliai', 'Plaukia antelė', 'Oi, mergyte', 'Tėvas su močiute savo') ir Juozo Gruodžio ('Žemė kėlė žolę', 'Esk, karvute', 'Obelėlė', 'Alaus, alaus') buvo 'saugios' savo tematika, nereikalaujančios didelių balsinių išteklių ar sudėtingos dainavimo technikos. Nebuvo čia riksmu užsibaigiančių dainų, tapusių tokiomis mielinėmis pabėgėlių-išeivių-tremtinių ausims. Čia tebuvo jau beveik išnykusios, nesustabdomai nykstančios, ar sąmoningai naikinamos lietuviškos liaudies buities vaizdeliai, kompozitorių savaimingai išpraušti į muzikinius rėmus ir solistės vykusiai atkurti-atgaivinti.

Iš V. Jakūbėno dainų patraukliausiai nuskambėjo 'Oi mergyte' ir 'Plaukia antelė'. Pastarojoje solistei pasisekė sukurti tikrai gražią nuotaką. J. Gruodžio 'Esk, karvute' sudomino savo dailia užbaiga, o jo 'Obelėlė' savo 'naujoviškesniu' akompanimentu. Jei jaunoji dainininkė liaudies dainų interpretacija ir nenustebino, ji tuoj pat prirakino klausytojų dėmesį savo labai gražiu balsu.

Sekanti dainų grupė, Louis Spohr 'Penkios dainos balsui, smuikui ir fortepionui, Op. 134' - 'Abend Feier' (H. Mahn, 'Toene' / R. Otto, 'Erlkoenig' / Goethe, 'Der Spielmann und seine Geige' / Hozze ir 'Abendstille' / J. Koch - solistei statė daug dides-

nius, painesnius, griežtesnius reikalavimus. Visumoje, solistė tiems reikalavimams prilygo. Vokiečių kalba (visos koncerto dainos buvo dainuojamos originalo kalbomis) buvo aiški, dainų nuotaikos įvairavo. Balsas liejosė laisvai, nesuvaržytai: paskiros frazės čia tekėjo lyg rami upė ('Abendstille'), čia vaivorykštės lanku apskriedavo dangų ('Der Spielmann und seine Geige') užsibaigdamos gerai valdomu pianissimo. Kiek mažiau sėkminga (grynai interpretaciniu atžvilgiu) buvo 'Erlkoenig'. Šioje keturių vaidmenų dainoje (pasakotojas, tėvas, sūnus ir miško dvasių karalius) norėjosi daugiau neatlaidžios įtampos, didesnio vaidmenų išryškinimo. Tai labai sunki daina, nors netokia sukrečianti, kaip tiems patiems žodžiams Franz Schubert sukurtoji 'Erlkoenig'. Be abejo, solistės interpretacija stiprės kartu su jos tolimesniu muzikiniu ir sceniniu patyrimu, nors jis ir dabar nemažas.

Nuostabus buvo šiose dainose smuiko, fortepiono ir balso bendradarbiavimas siekiant iš anksto sutarto galutinio išpūdžio: jie vienas kito niekad nenustelbė, lygsvara visur buvo išlaikyta, nors balsas aiškiai pirmavo. Tai gražus profesionalizmo pavyzdys. Savo nepaprastais akompaniatorės sugebėjimais, Raminta Lamsatytė-Kollars buvo dainininkės ir smuikininko tvirta atrama, jautri net ir mažiausiems nuotaikų pakitėjimams, giliai jaučianti kiekvieno kūrinio dvasią. Nepaprastai gaila, kad jai nebuvo suteikta proga pasireikšti kaip pianis tei-solistei.

Nors koncertą atliko trys lygiateisiai menininkai, klausytojų didžiausias dėmesys buvo kreipiamas į Viliją Mozūraitytę. Tai jauna, daili dainininkė, šodrus, plačias-kalis, labai malonaus tembro balsas, geros mokyklos nuglūdintas iki švelnaus apvalumo, aukštos gaidos lengvai pasiekiamos. Balsas dar bręstantis, bet ateičiai žadantis labai daug. Jau dabar yra žymūs muzikinio temperamento (teigiama prasme) pradai, būfini kiekvieno menininko tobulėjimui. Solistė gerai susipažinusi su muzikinio ir žodinio teksto svarba bei dainuojamo kūrinio laikotarpiu ir to laikotarpio dainavimo ypatingumais. Kvėpavimas beveik negirdimas ir nepastebimas. Jaučiamas didelis pasitikėjimas savimi. Tai vis ypatybės liudijančios, kad Mozūraitytės laukia graži ateitis.

Po koncerto svečiai muzikai su sol. Aldona Stempužiene. Iš kairės M. Kollars, A. Stempužienė, V. Mozūraitytė ir R. Lampsatytė-Kollars. V. Bacevičiaus nuotr.

Smuikininko Mykolo Kollars atlikta Eduardo Balsio 'Sonata smuikui (I Adagio, II Fuga, Allegro, III Chaconne, IV Toccata)' parašyta įprastine tokiam instrumentiniam kūriniui forma: keturių dalių įvairuojančios tema, slinktimi ir nuotaika. Kompozitorius (miręs prieš du metus Druskininkuose) buvo Juozo Gruodžio mokinys. Ši sonata - Balsio paskutinis kūrinys - Clevelandui buvo tikra staigmena: Vakarų Pasaulio premjera! Sonata yra šiuolaikinės muzikos 'veidrodis'. Ji įkūnyta 'moderniuose', aštresniuose, dar nevisiems įprastuose sąskambiuose. Kūrinys nelengvas nei smuikininkui, nei klausytojui.

Pasikliaudamas stipria smuiko technika, Mykolas Kollars ją atliko nedvejojančiai tvirtai, aiškiai, kur reikia liepsningai. Ypač gražiai nuskambėjo trečioji, lėtesnioji - Chaconne - dalis, turtinga banguojančiomis melodijų pynėmis, o antroje sonatos dalyje (Fuga, Allegro) vietomis lyg girdėjosi silpnučiai Juozo Gruodžio harmonizuotos liaudies dainos 'Obelėlė' akompanimento atgarsiai(!). Tokio smuikininko kaip Kollars rankose, šis kūrinys gali būti grojamas ir garsiausiose koncertų salėse.

Trečioje dainų grupėje Vilija Mozūraitytė padainavo keturias dainas: dvi Maurice Ravel ('Un Grand Sommeil Noir' - Paul Verlaine, 'L'Indifférent' - Tristan Klingsor) ir dvi Alban Berg dainas ('Dem Schmerz sein Recht' - Hebbel, 'Warm die Luefte' - Mombert). Dainos buvo panašių, slegiančių nuotaikų (gyvenimo laikinumas ir mirties neišvengiamumas, beviltiškumas, nusivylimas žemiškais malonumais ir t.t.) ryškiausių dainoj 'Un Grand Sommeil Noir'. Solistė dainas atliko labai susikaupusiai, didelį dėmesį skirdama ne tik muzikai, bet ir žodžiams. Ir vienu ir kitu atveju ji buvo labai sėkminga. Alban Berg daina 'Dem Schmerz sein Recht' savo jausmu pritvinkusiomis frazėmis kartais panešėjo į ope-

ra 'Tristan und Isolde' (Richard Wagner). Tačiau 'Warm die Luefte' buvo kompozitoriaus įvilktą jau į naujoviškesnį rūbą. Solistės neatbaidė sunkūs balsiniai šuoliai, kartais skambantys dvylikatone skale - jie buvo lengvai ir išpūdingai nugalėti.

Mykolas Kollars paskutiniu išėjimu atliko Brahms-Hoachim tris vengrų šokius smuikui ir fortepionui (Nr. 2 D-minor, Nr. 4 B-minor, Nr. 5 G-minor). Šių šokių vadinimas 'vengriškais' nėra visai tikslus. Brahms'o laikų (devynioliktojo šimtmečio) kompozitoriams 'vengriška' muzika reiškė čigonų muziką. Tikroji vengrų liaudies muzika pasauliui buvo pristatyta tik dvidešimtajame amžiuje, didžiųjų vengrų kompozitorių Zoltan Kodaly ir Bela Bartok pastangomis. Bėdrai, šie trys šokiai buvo pagroti puikiai: jų lyrinės vietos pasižymėjo tviskančiais smuiko tonais, nors trečiame šokyje (No. 5-minor) norėjosi kiek daugiau nežabotos čigoniškos 'ugnies'. Čia negalima nepaminti, kad Raminta Lamsatytė, palydėdama šoki Nr. 4, kažkokiomis, jai vienai nežinomomis priemonėmis, sugebėjo fortepiono akompanimentą paversti labai čigoniškai skambančiu 'cembalo', kas šio šokio čigonišką kilmę tik pabrėžė.

Programos pabaigai, Vilija Mozūraitytė padainavo dvi arijas iš George Bizet operos 'Carmen': 'L'amour est un oiseau rebelle' (Habana) ir 'Près de remparts de Seville' (Seguidilla). Habanera - lėtas šokis, kurio kilmė tiksliai nenustatyta (Kuba? Ispanija?), bet kuris jau nuo seno Ispanijoje labai mėgiamas. Seguidilla - ispaniška daina ir šokis, paprastai greitos slinkties, dažnai palydimas gitara ar kaštanetais. Jei ankstyvesnėse dainose solistė žavėjo jausmų santūrumu ir palaipsniu vidinių išgyvenimų atskleidimu, tai šiose arijose tie jausmai ugniakalniu išsiveržė iš pasamonės į dienos šviesą, į viešumą, nesaistomi jokių varžtų, verdantys aistros

karščiu. Čia Mozūraitytė sužibėjo ne tik artistišku temperamentu ir daug pasakančiomis balso spalvomis, bet ir labai gražia prancūzų kalba. Tai buvo geriausiai pavykusi koncerto dalis. Solistė yra Carmen vaidmenį gerai išnagrinėjusi: scenoje ji buvo laisva ir drąsi, mįslinga ir viliojanti, mylinti ir kerštinga. Priedui sudainuota arija 'En vain pour éviter les reponses ameres' (Kortų scena - taip pat iš 'Carmen'), buvo dar vienas įrodymas kaip rimtai Mozūraitytė į šį vaidmenį gilina. Šioje arijoje Carmen besąlyginis atsidavimas neišvengiamo likimo valiai-mirčiai, solistės buvo gerai supastas ir išgyventas. Yra aišku, kad Mozūraitytėje bręsta išskirtina dainininkė - tikras talentas!

Koncertas taip pat įrodė, kad mūsų tarpe atsiranda stiprių talentų kurie teisingai nesiriboja tik 'savi pasavus' pasirodymais. Jie taip pat gerai supranta menininko atsakomybę tarptautinei visuomenei. Tokia menininko pasaulėžiūra būtina talento augimui, brendimui ir klestėjimui. Bet koks 'užsidarymas' jiems, kaip menininkams, būtų pražūtingas. Liūdna, kad šiame puikame ir kilniam tikslui - lietuviško jaunimo auklėjimui - skirtame koncerte to lietuviško jaunimo beveik nebuvo matyti ...

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CLEVELANDO IR APYLINKIŲ BALFUI 1986 AUKOTOJAI:

500 dol.: A. R. Kunevičiai.

Po 200 dol.: dr. A. I. Jasiai, I. Č. Šatkai, J. Wanicki.

Po 101 dol.: J. Krištolaitis, dr. J. T. Šontai.

Po 100 dol.: P. B. Ezerskiai, dr. J. Skrinska, G. K. Steponavičiai, J. B. Steponiai, T. V. Urbaičiai.

52 dol.: A. I. Sušinskai.

Po 51 dol.: A. H. Bankaičiai, V. J. Klimaičiai, dr. J. Mačiulis, B. Navikas, M. A. Žitkai.

Po 50 dol.: V. L. Apaniai, F. Baldauskas, X. X., dr. D. R. Degėšiai, dr. V. Gruzrys L.V.S. Ramovė, A. B. Karkliai, kun. G. Kijauskas, S. J., V. Valys.

Po 42 dol. Z. K. Gobiai, J. M. Mikonis.

41 dol.: G. V. Plečkaičiai.

Po 40 dol.: dr. V. A. Mauručiai, O. P. Žilinskai.

Po 33 dol.: V. O. L. Jokūbaičiai, A. I. V. Puškoriai.

32 dol.: dr. J. Stankaitis.

Po 31 dol.: A. Bielskus, J. Ilendienė, dr. A. Kisielius, P. O. Skardžiai, K. Vaičeliūnienė.

30 dol.: O. B. Maželiai.

Po 27 dol.: P. N. Bieliniai, Z. Z., K. Balys.

Po 26 dol.: A. Ambrazienė, dr. H. Brazaitis, A. V. Butkai, S. D. Čipkai, D. R. Degėsys jr., J. Gudėnas P.

J. Kljoriai, D. Mikoliūnas, Z. S. Obeleniai, S. Pabrinkis, J. Pivoriūnas, V. E. Račkauskai, V. Sniečkus, E. Steponavičienė, dr. K. Stungienė.

Po 25 dol.: R. A. Babickai, V. Blinstrubas, J. G. Čyvai, J. I. Juodišiai, J. S. Kazlauskai, E. A. Mackevičiai, A. R. Petrauskiai, F. A. Razgaičiai, dr. P. Šilgaliai, adv. A. Širvaitis, E. J. Stepai, A. Styra, V. Vilkučiai.

Po 22 dol.: F. J. Jasinevičius, D. D. Staniškiai.

Po 21 dol.: S. H. Idzeliai, V. Mariūnas, V. O. Rociūnai, V. J. Janušiai, A. Valaitis.

Po 20 dol.: J. Balbatas, K. Bruožis, V. B. Čyvas, R. Hallal, J. Jakštas, J. Karklauskas, I. Janavičius, E. Kersnauskas, E. Nainienė, Nykštėnai, J. Petkevičienė, V. Silėnas, J. M. Švarcai, dr. S. Sviderskas.

17 dol.: L. M. Baliai.

Po 16 dol.: B. Balčiūnas, V. Civiškas, Z. Dučmanas, A. Liutkus, R. A. Minkūnas, A. A. Muliolis, V. Palubinskas, R. A. Zorskai.

Po 15 dol.: A. Alkaitis, kun. A. Goldikovskis, E. Janulis, dr. N. G. Juškėnai, S. S. Mačiai, G. Masilionis, M. O. Naumanai, H. Stasas, V. A. Staškus, V. Stimburienė.

Po 12 dol.: A. V. Giedraitis, H. Macijauskas, V. S. Rutkauskai.

Po 11 dol.: E. Alšėnienė, V. Akelaitis, S. Astrauskas, V. Bakūnas, M. Barniškaitė, A. V. Bartuškaitė, E. Bliumentalis, V. Benokaitis, J. Citulis, E. K. Gaižutis, M. Ivanauskienė, S. Laniauskienė, L. S. Kežėnė, A. Mackuvienė, A. Malėnienė, V. Matulionis, K. M. Marcinkevičius, J. Naujokaitis, A. Ožinskienė, V. Palūnas, B. Smetonienė, A. Spirikaitis, L. Tabbert, V. B. Taraszkai, J. Žygas.

Po 10 dol.: A. K. Balaisis, M. Blynas, V. T. Degutis, B. S. Garlauskas, S. V. Gedgaudas, B. V. Gedvilai, S. J. Ignatavičiai, S. Jankauskas, I. M. Jonaitienė, S. Juozapaitis, S. Jurgaitis, A. K. Laikūnai, A. Lužas, S. Lazdinis, A. Korsakas, A. Karklius, O. Kašubienė, P. Kaunas, V. Kaunas, J. Kavalūnaitė, V. A. R. Kavalūnai, K. Kliorys, P. Kudukis, R. Kudukis, P. Mišaišius, V. A. Miškiniai, L. Nagevičius, G. Natkevičienė, K. Palubinskas, A. Penkauskas, P. Turulienė, R. Skavičienė, J. V. Stuogiai, K. Tījūnėlis, V. Trimakas, D. Vaičiūnas, G. O. Vaskas.

9 dol.: J. Virbalis.

Po 7 dol.: V. O. Kavalūnas, K. E. Širvinskai, A. Vasis.

Po 6 dol.: V. Bačiulis, J. L. Juiaičiai, I. Laurinaitis, A. Mikoliūnienė, J. E. Saitkus, J. K. Šlapelis, J. Žilionis.

Taupa

— Lithuanian Credit Union
— Lietuvių kredito kooperatyvas

ISIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE —

767 East 185th St.
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:
TAUPYMO SĄSKAITAS
CERTIFIKATUS
IRA SĄSKAITĄ
PENSIJŲ ČEKIŲ
SĄSKAITĄ
(DIRECT DEPOSIT)

SKOLINAME GERES-
NĖMIS IŠSIMOKĖJIMO
SĄLYGOMIS:
ASMENINIAMS REI-
KALAMS. AUTOMOBILIŲ
PIRKIMUI. NAMŲ
PAGERINIMUI (HOME
EQUITY). NAMŲ
PIRKIMUI (MORGIČIAI).

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's
cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens
sąskaitas.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS
VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000.

DARBO VALANDOS:

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 2:30 val. p. p.
Penktadieniais nuo 10:00 val. r. — 6:00 val. vak.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val. dienos

Dievo Motinos parapijos patalpose
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

Po 5 dol.: M. Bajoraitis,
V. G. Bučmiais, O. Dailidienė, V. Drabišius, F. Juras, V. Matulionis, J. J. Naujokaitis, S. Nastopka, M. Titienė, O. Žygiene.

Po 3 dol.: O. Mikulskienė, J. Minkūnienė.

2 dol.: A. J. Kazėnas.

A. A. Antano Alkaičio
atminimui: O. Banaitienė
20 dol., S. Radzevičiūtė 2,50
dol.

Labai apgailestaujame,
kad negalime paskelbti vi-
sų pavardės, nes kelios au-
kos gautos be pavardės ant
voko ir be užpildytos kortelės.

Dėkojame visiems aukojams.

Clevelando Balfio
Valdyba

AUTO BODY REPAIR

Are you ready to be a team leader?
Growing shop seeks exper technician
w/tools & background in unibody
bench repair. If you are currently
working below your potential & would
like to lead a team, we want to hear
from you. 3-C's Auto Body, 84 Main
St., Bloomington, N. J. 07403. 201-
838-4469. 11 a.m.-2 p.m. only
(11-14)

PARTS DRIVER
SHOP PORTER
Need someone freshly out of school
we offer 5 day work week and full
benefits for more info, call 201-746-
1010, ask for Ken or Stan, FOREIGN
AID, 207 Bellevue Ave., Upper Mont-
clair, N. J. 07043. (11-15)

LAB TECHNICIANS (2)

International mfg co. located in South
Bergen area has immediate openings
for 2 lab technicians. Qualified candi-
dates will possess AA or min. 2 yrs.
toward BS degree plus 2 yrs. exp. in
either sealants or adhesives labora-
tory or 5 yrs. exp. in either. Send re-
sume w/salary requirements in con-
fidence to: R. P., c/o of SIKI CORP.,
Box 297, Lyndhurst, N. J. 07071, or
call 201-933-8800 ext. 289.
Equal Opportunity Employer
(11-13)

LETTER CUTTER — We are expand-
ing & setting up a new dept. Look-
ing for a craftsmen in wood & met-
al. knowledge of vacuum forming
helpful. Good working conds., BC/BS,
maj. med. Call Solly 201-472-7600.
(11-12)

CARPENTER/MECHANICS

Mature minded, responsible individual
with good mechanical skills. Must
own vehicle, salary plus incentive
bonus & truck allowance. Opportunity
to earn in excess of \$35,000 per yr.
Call 201-388-8900 for interview ask
for Mr. Martin or Mr. Michael.
(11-13)

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams
pastatams statyti,
- namų remontams,

■ kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakub Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

TEISINĖ PASKAITA APIE PABALTIJO VALSTYBĖS

Šeštadienį, balandžio 4 d. 1 val. p. p., Case-Western Reserve Universiteto Gund Hall, 11075 East Blvd. (prie Meno Instituto ir Garden Center) įvyks New Hampshire Vyriausiojo Teismo štabo nario William J. H. Hough III paskaita: "Pabaltijo valstybių aneksija ir jos poveikis vystymui įstatymo draudžiančio teritorijos užgrobimą". Po paskaitos vyks diskusijos.

Prelegentas yra poruošės plačią studiją šia tema, kuri buvo atskiru leidiniu išleista New York Law School Journal of International and Comparative Law.

Clevelando Pabaltiečių Komitetas kviečia visuomenę atsilankyti. Įėjimas vel-tui.

PIRMAS MUZIKO, DAINININKO-SOLISTO KONCERTAS AMERIKOJ

Muzikas-solistas Vaclovas J. Pavilonis, prieš 11 mėnesių pasitraukęs iš ok. Lietuvos, jau davė eilę sėkmingų koncertų Kanadoje, kuri jį kaip politinį pabėgėlį priėmė ir pirmą kartą, gavęs JAV imigracijos departamento leidimą, atvyksta Clevelandan ir balandžio 25, šeštadienį, 7:30 val. vak.

koncertuos Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Koncertą rengia Dainavos stovyklos globos komitetas Clevelande.

Vaclovas Pavilonis, gimęs 1956 m. rugsėjo 3 d., Marijampolėje (Kapsuke), kur baigė vidurinę mokyklą, ten dvejus metus tobulindamasis chorinio dirigavimo specialybėje. Baigė Kauno Juozo Gruodžio aukštesniosios muzikos mokyklos dainavimo klasę. Mokytojavo ir buvo chormeisteris Marijampolės mokykloje. Su koncertais yra aplankęs Rusiją, Ukrainą, Latviją, Čekoslovakiją.

Kanadoje Pavilonis koncertavo Toronte, Hamiltone, Londone, Sudbury, St. Catharines, Winnepege, Edmontone, Vancouver, Calgary, Delhi, Montraelyje. O šių metų pradžioje sudaręs muzikinį trio jau davė koncertus Toronte, Hamiltone ir St. Catharines. Solisto ir trio dainos palydimos pianinu, akordeonu ar gitara paties muz. V. Pavilonio.

Koncerte girdėsime lietuvių liaudies dainų, lietuvių, pasaulio kompozitorių ir paties Vaclovo Pavilonio sukurtų dainų. Dainų tekstai ir jų melodijos ras malonaus atgarsio kiekvienoje klausytojų grupėje. Kanados "Tėviškės žiburių" ir "Nepriklausomos Lietuvos"

PADĖKA

Mūsų mylimas vyras, tėvas ir brolis
A. + A.

ZENONAS GOBIS

užbaigė savo žemišką kelionę vasario 11 d.

Norime padėkoti visiems draugams ir artimiesiems už maldas ir moralinę paramą jo trumpos, bet sunkios ligos metu.

Nuoširdžiai dėkojame:

Dievo Motinos parapijos klebonui kun. G. Kijauskui, SJ ir kun. A. Goldikovskui už atsisveikinimo maldas, atnašautas šv. Mišias ir palydėjimą kapines;

chorų vadovams muz. Ritai Kliorienei ir muz. dr. Br. Kazėnui ir visiems giesmės ir dainos draugams ir draugėms už tokią išpūdingą giedojimą Jokubauskų koplyčioje ir Dievo Motinos šventovėje;

organizacijų ir chorų atstovams už nuoširdžius atsisveikinimo žodžius;

visiems draugams ir artimiesiems už maldas, už auksą šv. Mišioms už velionies sielą, už auksą religiniams, šalpos ar organizacijų fondams, kad įamžinus jo vardą;

visiems, kurie žodžiu, raštu, gėlėmis prie karsto ar kitais būdais užjautė mus ir pagelbėjo mums skausmo valandą;

o taip pat karsto nešėjams ir visiems, visiems, kurie atvyko — kai kurie net ir iš labai tolimų miestų — palydėti ZENONĄ į Amžinąją Tėviškę.

LIŪDINTI ŽMONA KAZIMIERA,
SŪNŪS VYTAUTAS IR ALGIS,
SESERYS APOLONIJA IR EUGENIJA

NERINGOS IR PILĖNŲ TUNTŲ KAZIUKO MUGĖ

ĮVYKS SEKMADIENĮ, KOVO 29 D.
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS SALĖJE.

ATIDARYMAS 11:15 V. R.

- SKANŪS PIETŪS
- IDOMŪS IR GRAŽŪS RANKDARBIAI
- SKAUTŲ PROGRAMA

ATEIKITE SMAGIAI PRALEISTI POPIETĘ.

Sol. V. Pavilonis (vidury) su V. Spuduliu ir V. Samulevičium.

laikraščių atsiliepimai gražūs.

Clevelando koncertas įvyksta Atvelykio išvakarėse. Biletai po 8, 6 ir 4 dol. jau gaunami Dievo Motinos svetainėje po lietuviškų pamaldų ir Taupoje, o dėl rezervacijų skambinti rengimo komiteto narėms dr. Vitai Aukštuolienei, telef. 731-0906 ar Aldonai Zorskienei, tel. 371-0130, ar bet kuriam komiteto nariui.

Koncerto proga išleidžiama programa su mecenatais, garbės rėmėjais, rėmėjais bet biznio įmonių skelbimais.

Po koncerto kavutė. Visi maloniai kviečiami koncerte dalyvauti.

Dainavos stovyklos globos komitetą sudaro: pirm. dr. Marius Laniauskas, sekr. Regina Šilgalienė, išd. Albertas Sušinskas, jr., dr. Vita Aukštuolienė, Nijolė Balčiūnienė, Vladas Čyvas, Viktoras Palūnas, Vacys Rociūnas ir Aldona Zorskiene. (vr)

MIRĖ AGOTA VAIVADIENĖ

Kovo 20 d. po sunkios ligos mirė Agota Vaivadienė, 75 m. amžiaus. Atsisveikinimas įvyko Jokubauskų koplyčioje, kurias atliko kun. J. Bacevičius.

Nuliūdime paliko sesuo Lietuvoje ir duktė Viktorija Melinauskienė su šeima Kalifornijoje.

• Pranui Jančiukui, ne Jančinskui, kaip buvo paskelbta Dirvoje, F. Navickis užprenumeravo Dirvą.

VINCO GELGOTO PLAUKŲ KIRPYKLA

• Vaikams, dirbantiems ir pensininkams plaukų nukirpimas \$4.00.

• Vyrams plaukų stilizavimas nuo \$10.00-\$15.00.

Kviečiami atsilankyti kai reikės kitą kartą plaukus nusikirpti. Darbo valandos kasdien nuo 8 v. r. iki 6 v. vakaro. 687 East 185 St., telef. 481-2433. (8-17)

CLEVELANDO PARENGIMAI

• KOVO 29 D. Skautų tradicinė Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 11-12 D. Korp! Giedros meno paroda. M. Gaižutienės keramika.

• BALANDŽIO 25 solisto V. Pavilonio ir jo trio koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia Dainavos stovyklos globos komitetas.

• BALANDŽIO 26 D. tradicinis Velykų stalas Šv. Jurgio parapijoje.

• BALANDŽIO 26 D. Pirmoji komunija lietuviškai.

• GEGUŽĖS 9-10 D. Ateitininkų šeimos šventė.

• GEGUŽĖS 9 D. Motinos dienos minėjimas. Rengia Šv. Kazimiero liuanistinė mokykla.

• GEGUŽĖS 17 D. Lietuvių namų salėje Bronio Railos knygos "Tave mylėti tegalima iš tolo" sutiktuves. Apie knygą kalbės prof. Tomas Venclova.

• GEGUŽĖS 17 D. Metinis Šv. Jurgio parapijos susirinkimas.

• GEGUŽĖS 24 D. — Atnaujintos Dievo Motinos Nuo-latinės. Pagalbos šventovės šventinimas, dalyvaujant vysk. A. M. Pilla, vysk. P. Baltakiui, OFM ir vysk. V. Brizgiui.

• GEGUŽĖS 30 D. Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos linksmavakaris.

• GEGUŽĖS 31 D. Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas.

• BIRŽELIO 14 D. Birželio trėmimų minėjimas. Rengia ALT, Estų Taryba ir Latvių Sąjunga.

• RUGPIŪČIO 2 D. Ramovėnų gegužinė prie ežero.

• RUGPIŪČIO 16 — Lietuvių klubo metinė gegužinė.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

DIRVA

TAMKEVIČIUS IR PETKUS PARVEŽTI Į VILNIŲ

Iš Lietuvos pasitvirtino žinia, kad sąžinės kaliniai kun. Sigitas Tamkevičius ir Viktoras Petkus yra atgabenti į Vilnių. Jie yra laikomi Vilniaus KGB kalėjime ir spėliojama, kad netrukus bus paleisti suradus priimtina valdžiai ir kaliniams kompromisinę formulę.

Kun. Sigitas Tamkevičius

jau anksčiau praeitais metais buvo atgabentas į Vilnių, bet netrukus buvo sugrąžintas į Permės lagerį jam atsisakius prisipažinti kaltu.

Kun. Alfonsas Svarinskas buvo atvežtas į Vilnių prieš dvi savaites ir paskutinėmis žiniomis, dar tebe laikomas Vilniaus KGB rūsiuose.

Vytauto Skuodžio atveju, kaip ir su kitais paleidžiamaisiais kaliniais, buvo

stengiamasi išgauti kaltės prisipažinimą, kurį jis irgi atsisakė duoti. Tačiau, kaip ir su kitais paleidžiamaisiais kaliniais, iš jo buvo reikalaujamas parašas po prašymu būti paleistam ir atsižadėti ateity lauzyti įstatymus.

Lietuvių Informacijos Cetras taip pat sužinojo, kad dr. Algirdas Statkevičius, kaip ir Skuodis, nori emigruoti į JAV-bes. Statkevičiaus ir Skuodžio atvejais, Amerikoje gyvenantys giminės jau yra ryšyje su JAV Valstybės departamentu ir tvarko reikiamus dokumentus jų ir jų šeimų iškvietimui. (LIC)

• **Valentina Mažeikienė**, Lake Zurich, Ill., apmokėdama prenumeratą, pridėjo auką Dirvai 33 dol. Ačiū.

• **LB Cape Cod apylinkės valdyba**, per išd. Ireną Jansonienę, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. už lietuviybės puoselėjimą ir tikslų žinių perdavimą iš įvairių apylinkių, linkint geriausios sėkmės ir ištvermės dirbti lietuviybės baruose. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Natalija K. Chernetzky**, Cleveland Hts., Ohio, apmokėdama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 15 dol. Ačiū.

• **Vladas Šniolis**, St. Petersburg, Fla., Dirvai paremti atsiuntė auką 37 dol. linkėdamas sėkmės sunkiame spaudos darbe. Ačiū.

• **Mary Trainauskaitė**, Cleveland, Ohio, vyčių veikėja, užėjusi į Dirvą apmokėti prenumeratą, paliko auką 13 dol. Ačiū.

• **Rockfordo lietuvių pensininkų klubas**, per vicepirm. J. Undraitį, Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

• **Dr. V. Kudirkos šaulių kuopa** Worcester, per išd. Pr. Spirauską, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• **Hartfordo tautinių šokių grupė Berželis**, per Dalią Dzikienę, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• **Kazys Bendoraitis**, Vokietijoje, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo Dirvai paremti auką 23 dol. Ačiū.

• **Aleksas Traška**, grįžęs iš kelionės ir sužinojęs tik dabar apie a. a. Alekso Laikūno mirtį, atsiuntė Dirvai auką 30 dol. velionies prisiminimui pagerbti.

• **Marytė R. Shalins**, laidojimo įstaigos Woodhaven, N. Y., direktorė, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 18 dol. Ačiū.

• **"Lietuvos Atsiminimų" radijo banketas**, koncertas ir balius, 46 metų gyvavimo sukakčiai paminėti, įvyks gegužės 2 d., 7 v. v. šv. Trejybės lietuvių parapijos salėje, Newarke, N. J. Koncerto pradžia 7 v. v., dalyvaujant Philadelphijos Vy-

tų Oktetui ir solistei Rasai Krokytei. Lietuviško stiliaus šilta vakarienė bus patiekama 8 v. v. Šokiai, grojant populiariam Joe Thomas orkestrui, nuo 9 v. v. Visus maloniai kviečia direkt. prof. dr. Jokūbas Stukas.

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI,

mirus, dukrai STEFAI GEDGAUDIENEI,

sūnui VINCUI JUODVALKIUI, jų šeimoms

ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir

kartu liūdime.

Liucija ir Antanas
Mažeikos

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI

mirus, sūnams VINCUI ir LIUDUI, dukterims STEFAI GEDGAUDIENEI ir ELEONORAI DAUKŠIENEI, jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Aniceta ir Vytautas
Giedraičiai
Rita ir Kastytis
Giedraičiai
Eglė ir Marius
Laniauskai
Rūta ir Linas
Mikulioniai

Brangiam Tėveliui

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI Sen.

mirus, mūsų mielą Vyriausią Skautininkę sesę STEFĄ GEDGAUDIENĘ, jos šeimą ir brolių VINČĄ, skautiškais širdimis nuoširdžiai užjaučiame.

LSS Ramiojo Vandenyno Rajono
Vadijos nariai ir visa Rajono
skautija

Mylimam tėveliui

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI

mirus, dukrą STEFĄ ir VYTAUTĄ GEDGAUDUS, sūnus VINČĄ ir LIUDĄ su šeimomis ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Elena ir Kazimieras
Pociiai

Tauriam lietuviui, Vilties draugijos šimtininkui

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI

išskelavus amžinan poilsin, dukrai STEFAI ir VYTAUTUI GEDGAUDAMS, sūnams VINCUI ir LIUDUI su šeimomis ir kitiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Vilties Draugijos
Valdyba

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI,

mirus, sūnų VINČĄ JUODVALKĮ, jo šeimą

ir gimines, nuoširdžiai užjaučiame.

Kalifornijos Lietuvių
Respublikonų Sąjunga

A. A.

VINCUI JUODVALKIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą VINCUI

JUODVALKIUI Jr. ir STEFAI JUODVAL-

KYTEI-GEDGAUDIENEI ir artimiesiems.

Č. ir J. Vilčinskai
Vladas Gilys